

ANKARA SMMM ODASI

VERGİ TEKNİĞİ SINAVI

SEMİNER NOTLARI

(6183 Sayılı AATUHK)

**A. MURAT YILDIZ
YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR**

ANKARA – Ekim 2012

6183 sayılı AMME ALACAKLARININ TAHSİLİ USULÜ HAKKINDA KANUN

6183 Sayılı Kanun

Amme alacaklarının takip ve tahsil esaslarını düzenleyen bir usul kanunudur.

Üç kısımdan oluşmuştur:

1-Birinci kısımda **Genel Esaslar** belirlenmiştir. (Madde 1-53 Arası)

2-İkinci kısımda **Cebren Tahsil ve Takibe İlişkin Düzenlemeler** yapılmıştır. (Madde 54-101 Arası)

3-Üçüncü kısımda **Zamanaşımı, Terkin, Yasaklar ve Cezalar ile Son Hükümler** yer almaktadır. (Madde 102-118 Arası)

6183 Sayılı Kanun Kapsamı-1 (Aidiyet)

Bunlar dışında bir kamu kuruluşuna ait amme alacağı niteliği taşısa bile kanun kapsamına girmez.

Örneğin köy tüzel kişiliğine ait alacaklar kapsam dışındadır. Sadece bunlardan bazılarının Tahsili Emval Kanununa göre tahsil edileceği hususunda Köy Kanununda hüküm vardır.

6183 Sayılı Kanun Kapsamı-2 (Mahiyet)

Asli Amme Alacakları

Vergi, Resim, Harç
Ceza Tahkik ve Takiplerine Ait Muhakeme Masrafı
Vergi Cezası, Para Cezası
Muhtelif Kanunlara Göre Alınan her türlü Vergi
Resim ve Harç ve bunlara ait para cezaları^(246 TGT)
Ek Mali Yükümler (Fonlar)
Haksız Çıkma Zammı (AATUHK Md.58/5)
İnkâr Tazminatı (AATUHK Md.79)

Fer'i Amme Alacakları

Gecikme Faizi (VUK Md.112)
Gecikme Zammı (AATUHK Md.51)
Tecil Faizi (AATUHK Md.48)
Pişmanlık Zammı (VUK Md. 371)

Amme Hizmetinin Tatbikinden Doğan Alacaklar

Örnek: Devlet Hastanelerinde Alınan Ücretler
Su parası? Elektrik parası?
Ticaret Odalarına Ödenen Aidatlar?

Takip Masrafları

Amme Alacaklarının zorla tahsili dolayısıyla
yapılmak zorunda kalınan (AATUHK Md 3)
✓ Zor kullanma Masrafları
✓ İlan Masrafları
✓ Haciz Masrafları
✓ Muhafaza Masrafları

Hangi Alacaklar 6183 Sayılı Kanuna Göre Takip ve Tahsil Edilemez?

Akitten Doğan Alacaklar

Medeni ve Ticari Akitlerden Doğan Alacaklar
İdari Akitlerden Doğan Alacaklar?
Örneğin:Yap İşlet Devret Modeli?

Haksız Fiilden Doğan Kazançlar

Haksız fiil : Bir şahsın gerek kasten, gerek ihmal ve tedbirsizlik ile diğer şahıslara verdiği zararı tazmine mecbur olmasıdır.
Örneğin, bir şoför kamyonu ile belediyeye ait bir tesise çarpar ve bir zarar meydana getirirse bu haksız fiilden doğan bir zarardır.Bu zarardan dolayı olan alacağımız 6183 sayılı yasaya göre tahsil edilemez.

Haksız İktisaptan Doğan Kazançlar

Haksız iktisap : Bir kimsenin haklı bir sebep olmaksızın diğeri zararına iktisapta bulunmasıdır.

Örneğin, Belediyede meclis üyelerine veya memurlarına kanuna aykırı olarak fazla ödeme yapılması veya müteahhide hakedişlerde yapılan fazla ödemeler haksız iktisaptır. Bunları belediye geri ister.

Hangi Alacaklar 6183 Sayılı Kanuna Göre Takip ve Tahsil Edilemez?-2

Türk Ceza Kanununa Göre Kesilen Para Cezaları

Tahsil şekli TCK’da gösterilen para cezaları 6183 sayılı Kanuna tabi değildir.

Tahakkuk Aşaması İtibarıyla Kesinleşmemiş Alacaklar

Vergi Usul Kanunu kapsamına giren amme alacaklarının 6183 kapsamına girebilmesi için, tahakkuk aşaması itibarıyla kesinleşmiş olması, ödenecek duruma gelmiş bulunması gerekir.

Örnek :

Örnek Olay: (K) Kamu kuruluşu yaptığı sözleşme karşılığında personeli (Z)'yi mecburi hizmet karşılığı yurtdışında eğitim yapmaya gönderiyor. Personel (Z) Türkiye'ye dönünce mecburi hizmet yükümlülüğünü yerine getirmiyor. Bunun üzerine kamu kuruluşu (K), (Z) adına ödeme emri düzenleyerek 6183 sayılı Kanunun 1 inci maddesine dayanarak takip ve tahsili yolunda işlemler başlatıyor? Yapılan işlem doğru mudur? Bu alacak amme alacağı mıdır?

Çözüm: Buradaki öğrenim giderleri kamu kuruluşu ile kişi arasındaki özel hukuk ilişkisinden doğmaktadır. Kamu hizmetine yönelik bir alacak değildir. Dolayısıyla öğrenim giderleri 6183 sayılı Kanun kapsamında takip ve tahsil edilemez.

Kanundaki Tanımlar-1

(Madde 3)

Amme Alacağı : 6183 sayılı Kanunun 1 nci ve 2 nci maddesinde tanımlanmıştır.

Amme Borçlusu : Amme alacağını ödemek zorunda olan gerçek ve tüzel kişilerdir. Maddenin devamında bazı borçlular (vergi mükellefleri, vergi sorumlusu, kefil ve yabancı kişi ve kurumlar temsilcisi) ayrıca sayılmıştır.?

Kanundaki Tanımlar-2

(Madde 3)

Kefil

6183 sayılı Kanunun 11. maddesi uyarınca 10 uncu maddede belirlenen teminatı sağlamayanlar tahsil dairesinin kabul edeceği itibarı olan bir şahsı müteselsil kefil ve müşterek müteselsil borçlu olarak gösterebilir. Sorumlulukları genel hükümler çerçevesinde olmakla beraber, 6183 sayılı Kanunun 57 nci maddesi uyarınca asıl borçluların tabi tutuldukları usullerle takip olunacağı hükmüne yer verilmiş, 103 üncü maddenin 6 No.lu bendinde kefile yapılan bazı muamelelerin zamanaşımını keseceği belirtilmiştir. Kanunun uygulamasında asıl borçlu ile kefil aynı konumdadır. (Asıl borçludan tahsil edilememesi üzerine ikinci derece sorumludurlar. Bunlara ayrıca ödeme emri çıkarmak gerekir.)

Kanundaki Tanımlar-3

(Madde 3)

Tahsil Dairesi

Tahsil dairesi kavramı ile, alacaklı amme idaresinin 6183 sayılı kanunu tatbik etmekle görevli dairesi, servisi, memur veya memurları kastedilmektedir.

Vergi Usul Kanunu kapsamına
Giren vergi, resim ve harçlar
bakımından tahsil dairesi
VERGİ DAİRESİ

İthalatta Alınan vergi,
resim ve harçlar
bakımından tahsil dairesi
GÜMRÜK İDARESİ

Özel Kanunu Gereği
takip ve tahsil edilen Alacaklar
bakımından tahsil dairesi
**ÖZEL KANUNDA
BELİRLEME
Yapılmıştır.**

Borçlunun Ölümü ve Ölüm Halinde Takibin Geri Bırakılması

- 1. 6183 sayılı Kanunun 7 nci maddesinde, borçlunun ölümü halinde mirası reddetmemiş mirasçılar hakkında bu Kanun hükümlerinin tatbik edileceği ve borçlunun ölümünden önce başlanılmış olan işlemlere devam edileceği açıklanmıştır.
- Borçlunun ölümünden önce 6183 sayılı Kanun çerçevesinde başlatılmış takip işlemlerinin tereke üzerinde devam ettirilmesi gerekmektedir. Bununla birlikte, Kanunun 50 nci maddesi gereğince tereke hakkındaki takip işlemleri ölüm günü dahil 3 gün süre ile durdurulacak, 3 üncü günün bitiminden itibaren takip işlemlerine devam edilecektir.
- Terekenin bir mahkeme veya iflas dairesi tarafından tasfiyesini gerektiren hallerde ise takip işlemleri durdurulacak, terekenin tasfiyesini yürüten mercie takibi gereken amme alacakları bildirilecektir.
- 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun 590 ve 619 uncu maddeleri gereğince defter tutmaya karar verilmesi halinde, defter tutma işlemlerinin devam ettiği süre içinde terekeye dahil mal varlıklarının satışı yapılamayacaktır.

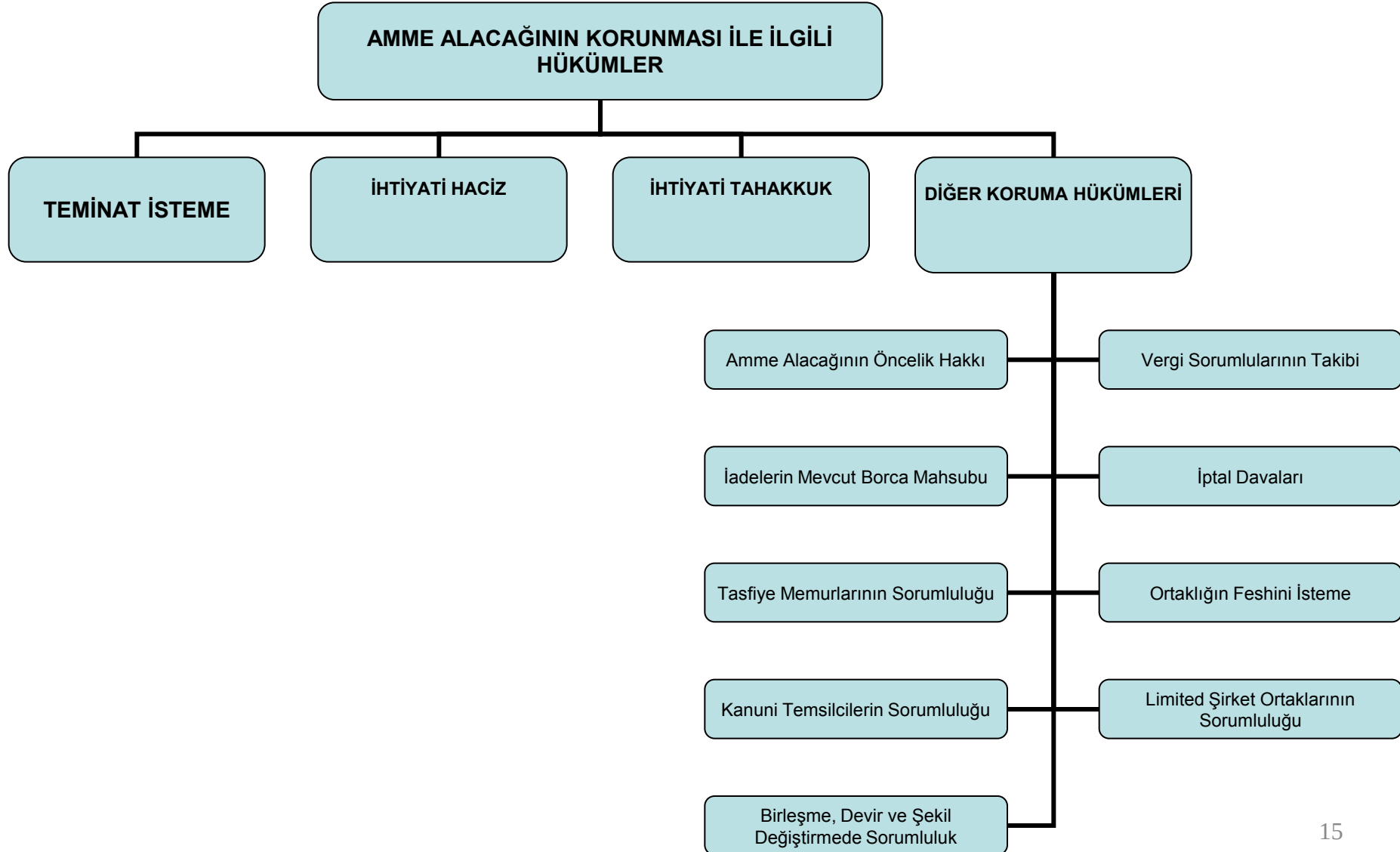
2. Borçlunun ölümü halinde mirası reddetmemiş mirasçılar hakkında 6183 sayılı Kanun hükümleri uygulanacaktır.

- 6183 sayılı Kanunun 50 nci maddesi uyarınca, mirasçılar, mirası kabul veya ret etmemişlerse bu hususta 4721 sayılı Kanunda belirlenmiş süreler geçinceye kadar haklarındaki takip durdurulacaktır. 4721 sayılı Kanunun 606 ncı maddesinde; mirasın 3 ay içerisinde ret olunabileceği hükme bağlanmış olup, bu süre içerisinde mirasın kabul edildiğine ilişkin bir bilgi edinilmeden mirasçılar hakkında takip yapılmasına imkan bulunmamaktadır.
- Ancak, 4721 sayılı Kanunun 610 uncu maddesi uyarınca, mirası ret süresi sona ermeden mirasçı olarak tereke işlemlerine karışan, terekenin olağan yönetiminde olmayan veya miras bırakanın işlerinin yürütülmesi için gerekli olanın dışında işler yapan ya da tereke mallarını gizleyen veya kendisine maleden mirasçı mirası reddedemeyeceğinden, mirası ret hakkından mahrum olan bu mirasçılar hakkında mirası ret süresi beklenilmeden takip işlemlerine devam edilmesi gerekmektedir.

Tebliğler ve Sürelerin Hesaplanması

- **6183 sayılı Kanunda aksine bir hüküm bulunmadıkça, bu Kanunda yazılı sürelerin hesaplanmasında ve tebliğlerin yapılmasında 213 sayılı Kanunun ilgili hükümleri uygulanacaktır.**

Amme Alacağının Korunması (Madde 9-36)

Teminat İsteme-1 (Madde 9)

Amme alacağının korunması bakımından ilk önlemdir. Amme borçlusunun malvarlığına dahil kıymetleri istek üzerine fakat kendi belirlemesi ile borcuna karşılık göstermek suretiyle amme alacağının güvence altına alınması amacına yöneliktir

TEMİNAT İSTEME NEDENLERİ

Vergi Usul Kanununun 344 üncü maddesi uyarınca vergi ziyai cezası kesilmesini gerektiren fiilin bulunması

**Vergi Usul Kanununun 359 uncu
maddesinde sayılan kaçakçılık cezası
kesilmesini gerektiren fiilin bulunması**

**Amme borçlusunun Türkiye’de
ikametgahının bulunmaması ve ve
bu durumun amme alacağının
tahsilini tehlikeye düşürmesi**

Teminat İsteme-2

Uygulama

Teminat istenmesini gerektiren durum, sadece teminat istenmesini gerektiren alacakla ilgili bir ihtiyati tahakkuk ve ihtiyati haciz nedeni sayılmaktadır.

İnceleme Elemanı Konuyu Bir Yazı İle Vergi Dairesine Bildirir

Vergi Dairesi Konuyu Vergi Dairesi Başkanlığına/Defterdarlığa bildirir.

İhtiyati tahakkuk kararı alınacak

Bu ihtiyati tahakkuk kararına istinaden teminat istenecek

Teminat göstermesi için borçluya verilen sürenin dahi dolması beklenmeden, gerek görüldüğünde, aynı ihtiyati tahakkuk kararına istinaden ihtiyati haciz uygulaması yapılacaktır

Teminat Olarak Kabul Edilecek Kıymetler (Madde 10)

Para	Bankalar ve Özel Finans Kuruları (Katılım Bankası) tarafından verilen süresiz teminat mektupları	Hazine Müsteşarlığınca ihraç Edilen Devlet İç Borçlanma Senetleri veya bunlar yerine geçen belgeler	Hükümetçe belli edilecek milli esham ve tahvilat	Haczedilen menkul ve gayrimenkul mallar
Paranın teminat olarak gösterilmesi bir ödeme demektir. Gecikme zammını durdurur. Yabancı paralar teminat gösterilebilir.	Bankalar Kanunu gereğince belirlenen limitler dahilinde verilen teminat mektupları nominal değeri ile teminat kabul edilir.	Bu belgelerde nominal bedele faiz dahil edilmişse, teminat olarak yalnızca bu senet veya belgedeki ana para teminat olarak kabul edilir.	Hükümetçe belli edilip, Maliye Bakanlığı genelgesi ile teşkilata duyurulan esham ve tahvilat, teminat olarak kabul edilecektir. Bu esham ve tahviller tahsil dairesinden öğrenilebilir. En yakın borsa cetvelleri üzerinden % 15 noksanı ile dikkate alınır	Amme borçluları veya bunlar lehine üçüncü şahıslar tarafından gösterilen menkul ve gayrimenkul mallar teminat olarak kabul edilir. Bu tür mallar alacaklı amme idaresince haciz varakalarına istinaden haczedilir.

Şahsi Kefalet

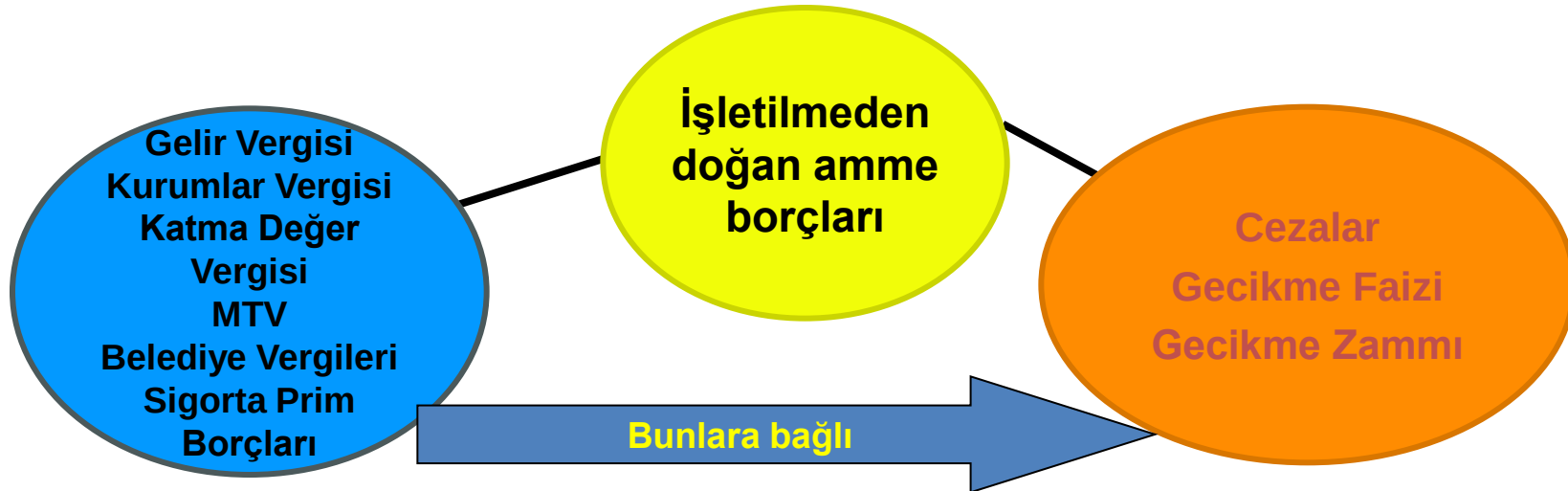
Teminat sağlayamayan mükellefler, muteber bir şahsı müteselsil kefil ve müşterek borçlu gösterebilirler.

Şahsi kefalet, tespit edilecek şartlara uygun olarak, noterden tasdikli sözleşme ile tesis olunur.

Alacaklı tahsil dairesi, şahsi kefaleti ve kefil gösterilen kimseyi kabul edip etmemekte serbesttir.

Teminat Hükümünde Olan Eşya (Madde 12)

- Hizmet işletmelerindeki bazı eşya ve malzemeler amme borcuna karşılık teminat hükmünde sayılmıştır.
- Bu hükmün nedeni; bar, otel ve benzeri işletmelerin muvazaalı sözleşmelerle başkalarına ait gösterilmesi ve işletilmesinden doğan amme borçlarını ödemede kötü niyetli davranmalarıdır.

İhtiyati Haciz (Madde 13)

İleride tahakkuk edecek olan veya tahakkuk etmiş henüz vadesi geçmemiş bulunan ya da vadesi geçtiği halde ödeme emri tebliğ edilmemiş olan amme alacağının tahsil güvenliğini sağlamak üzere yapılan hacze ihtiyati haciz denir. (V.D. İşlem Yönergesi Md 126)

6183 sayılı Kanun uygulamasında ihtiyati haciz, idari bir tasarruf niteliğinde olan icrai bir karar dayanılarak re'sen uygulanır.

İcra iflas Kanuna göre uygulanan ihtiyati haciz, yargı kararına dayanılarak icra dairelerince uygulanır.

**İhtiyati haciz kesin (kat'i) haciz hükümlerine göre uygulanır.
(6183 s. K. Md. 77, 79, 88)**

İhtiyati Haczin Uygulandığı Durumlar (safhalar itibariyle)

22

İhtiyati Haciz-3

Amme borcundan dolayı İhtiyati haciz yapılacak kişi sayısı birden fazla ise her birinin borç tutarı belirtilmek koşuluyla tek haciz kararı alınabilir

Haciz varakalarının bizzat veya mutlaka vali ve kaymakam tarafından onaylanması şart değildir. Vali ve kaymakamlık mührü ile bu makamlar adına vali ve kaymakam tarafından görevlendirilen yetkili de onaylayabilir. Örneğin Vali Yrd. veya Defterdar

Tahakkuk etmemiş amme alacakları için ihtiyati tahakkuk kararı alınmadan ihtiyati hacze gidilemez.

İhtiyati Haciz Nedenleri

İhtiyati Haciz Nedenleri

9 uncu madde gereğince teminat istenmesini mucip hallerin mevcut olması

Borçlunun belli ikametgahının olmaması

Borçlu kaçmışsa veya kaçması, mallarını kaçıрма ve hileli yollara sapması ihtimali varsa

Borçludan teminat göstermesi istendiği halde, belli müddette teminat veya kefil göstermemiş veya gösterdiği kefil kabul edilmemişse

Mal bildirimine çağrılan borçlunun belli bir müddet içinde mal bildiriminde bulunmaması veya noksan bildirimde bulunması

Hüküm kesinleşmiş olsun olmasın para cezasını gerektiren fiil dolayısıyla amme davası açılmış olması

İptali istenen muamelelerle ilgili malların elden çıkarılması

İhtiyati Haciz Süreci

İhtiyati Haciz Süreci

**Tahakkuk Etmemiş (Kesinleşmemiş)
Amme Alacakları**

**Tahakkuk Etmiş (Kesinleşmiş)
Amme Alacakları**

Vergi Dairesi Başkanlığından/Defterdarlıktan ihtiyati tahakkuk kararı alınır
(Asıl borçlu dışındakilere gidildiğinde onun adına ayrıca
ihtiyati tahakkuk yapmaya gerek yoktur)

Alacaklı Amme idaresinin en büyük memurundan ihtiyati haciz kararı alınır.
(Devlete ait amme alacaklarında mahalli en büyük memur Vergi Dairesi
Başkanlığı olan yerlerde vergi dairesi başkanıdır, Vergi Dairesi Başkanlığı
olmayan illerde vali ilçelerde kaymakamdır .

İhtiyati Hacze Karşı Dava Açma

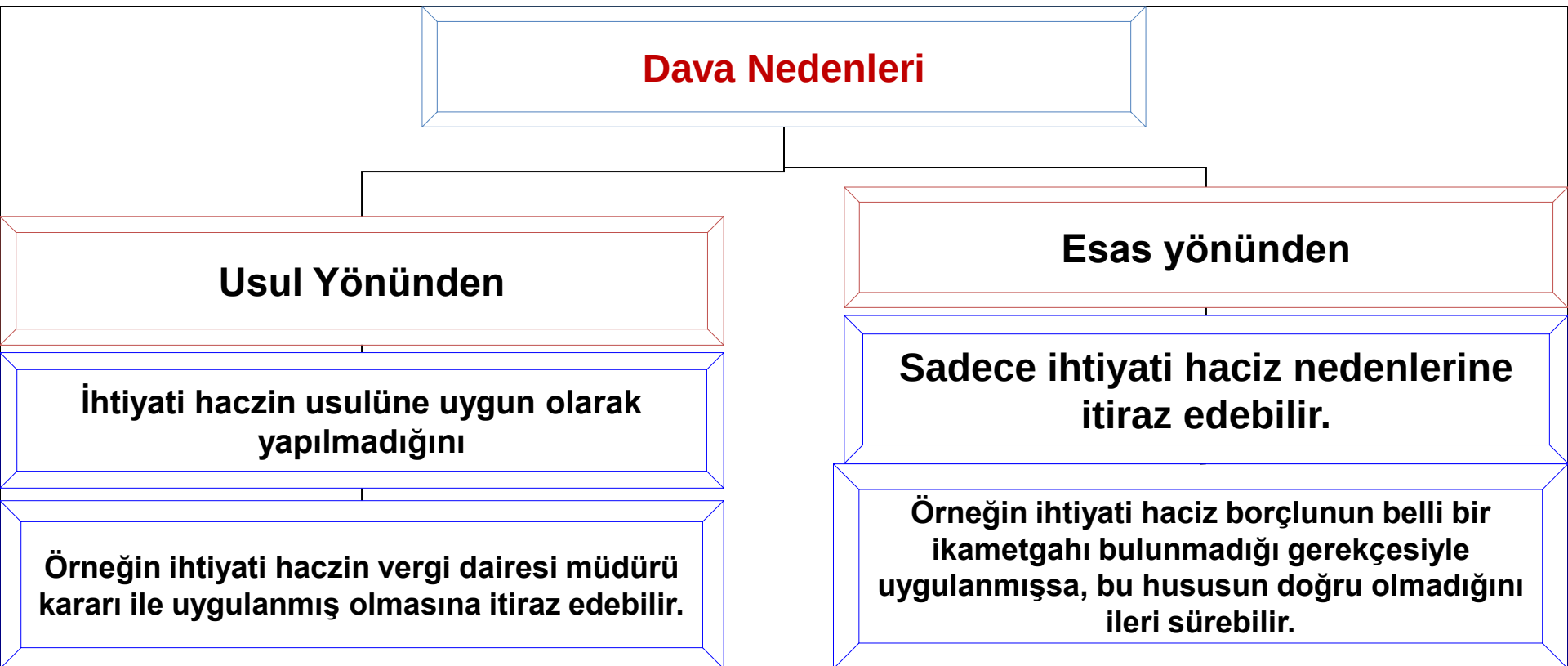
Haklarında ihtiyati haciz uygulanan kişiler dava açabilir.

Dava açma süresi haczin tatbiki, gıyapta yapılan hacizlerde haczin tebliği tarihinden itibaren 7 gündür.

Yetkili vergi mahkemesi alacaklı tahsil dairesine ait vergi davası işlerine bakan vergi mahkemesidir.

İhtiyati hacze karşı açılan davalarda vergi mahkemesince amme borçlusu lehine hüküm verilse bile, ihtiyati haciz Danıştayda nihai karar çıkıncaya kadar devam eder.

İhtiyati Hacze Karşı Dava Açma-2

Böyle bir borcu bulunmadığını, tarhiyat ihbarnamesinin hatalı olduğunu, borcun zamanaşımına uğradığını, borç tutarının yanlış olduğunu ileri süremez.

İhtiyati Haczin Kaldırılması

Aşağıdaki hallerde ihtiyati haciz kaldırılır.
(İY Md.130)

Borçlu tarafından bu Kanunun 10/5 inci maddesinde yazılı menkul mallar hariç olmak teminat gösterilmesi,

Kesin haciz yapılması

Yargı mercilerince ihtiyati haczin kaldırılması yönünde nihai karar verilmesi

İhtiyati haczin dayanağını teşkil eden ihtiyati tahakkuk hakkında yargı mercilerince kaldırılması yönünde nihai karar verilmesi

Tahakkuku kesinleşen amme borcunun ödenmesi

İhtiyati Tahakkuk (Madde 17)

İleride tahakkuk edecek olan amme alacağının daha önceden tahsil güvenliğini sağlamak için yapılan tahakkuka ihtiyati tahakkuk denir. (İ.Y. Md.80)

İhtiyati tahakkuk VUK kapsamına giren vergi ve resim şeklindeki amme alacakları için uygulanır.

İhtiyati Tahakkuk Süreci

İhtiyati tahakkuk sebeplerinin varlığı halinde vergi dairesi müdürünün (5345 sayılı Kanun uyarınca vergi dairesi yetkisini haiz olarak kurulan ve faaliyete geçen vergi dairesi başkanlıklarında, ilgili grup müdürünün ve/veya müdürün) yazılı talebi üzerine defterdar ve/veya vergi dairesi başkanı, mükellefin henüz tahakkuk etmemiş vergi ve resimlerinden Maliye Bakanlığınca tespit ve ilan edilecek olanlarla bunların zam ve cezalarının derhal tahakkuk ettirilmesi hususunda yazılı emir verebilir.

Vergi dairesi müdürü (5345 sayılı Kanun uyarınca vergi dairesi yetkisini haiz olarak kurulan ve faaliyete geçen vergi dairesi başkanlıklarında, ilgili grup müdürü ve/veya müdür) bu emri derhal tatbik eder.

İhtiyati Tahakkuk Nedenleri

İhtiyati Tahakkuk Nedenleri

9 uncu madde gereğince teminat istenmesini mucip hallerin mevcut olması (13/1)

Borçlunun belli ikametgahının olmaması (13/2)

Borçlu kaçmışsa veya kaçması, mallarını kaçırma ve hileli yollara sapması ihtimali varsa (13/3)

Mal bildirimine çağrılan borçlunun belli bir müddet içinde mal bildiriminde bulunmaması veya noksan bildirimde bulunması (13/5)

110 uncu madde uyarınca mükellef hakkında kovuşturmaya geçilmiş olması

Teşebbüsün muvazaalı olması, geçekte başkasına ait olduğuna dair delillerin bulunması

Örnek :

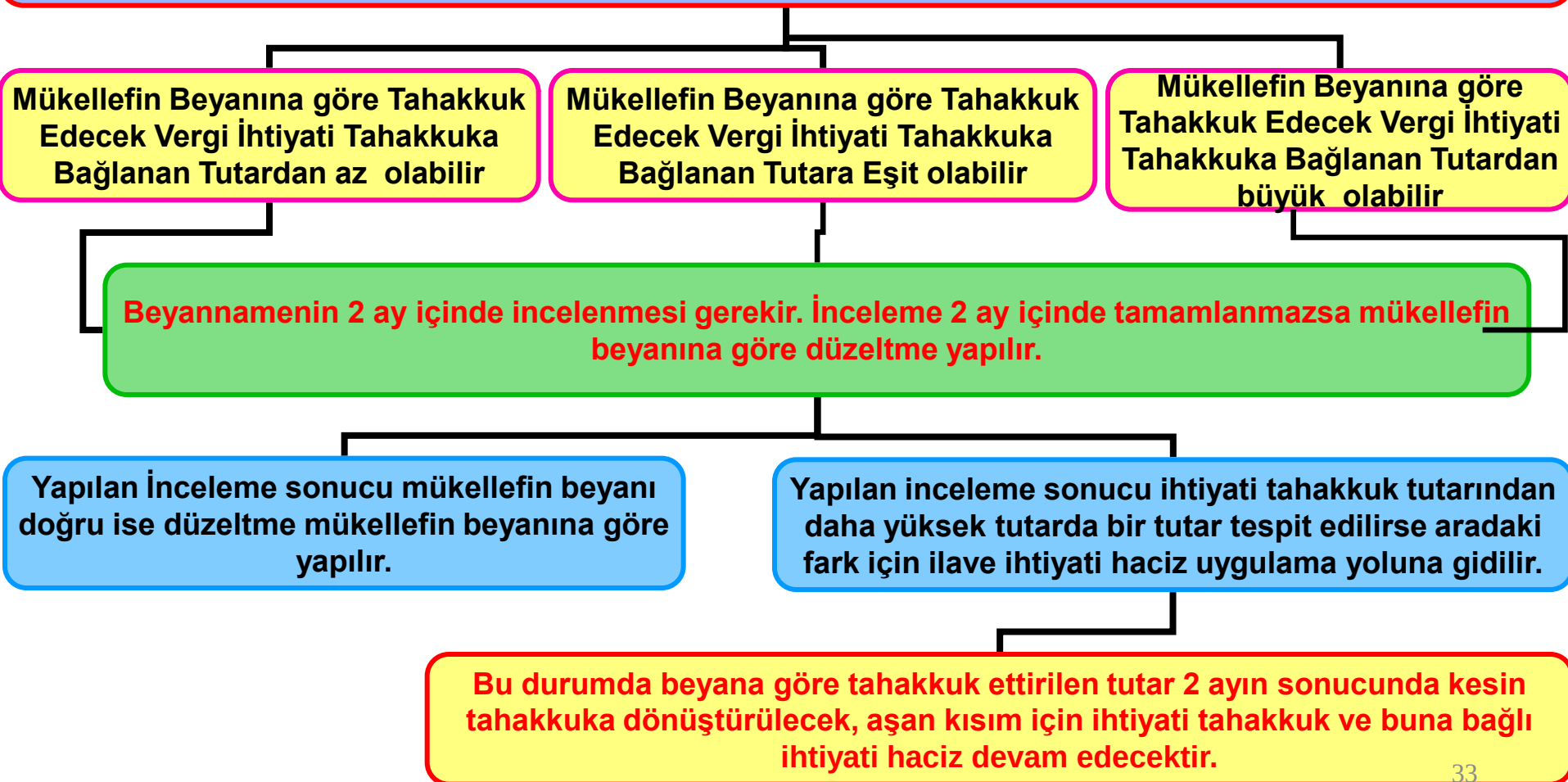
Kurumlar Vergisi Mükellefi olan (ABC) A.Ş., 2011 yılına ait kurumlar vergisi katma değer vergisi beyannamelerini vermemiştir. 01.06.2012 tarihinde (ABC) A.Ş.’nin paravan firmalar aracılığıyla vergi kaçakçılığı yaptığı tespit edilmiştir. 6183 sayılı Kanun uyarınca yapılacak işlemleri belirtiniz.

Bu durum 6183 s.K. nun 17/3 maddesi uyarınca ihtiyati tahakkuk uygulanmasını gerektirmektedir. Burada geçmiş yıl olarak 2011 takvim yılına ait kurumlar vergisi ve katma değer vergileri “matrahı belli olmayan vergi” olarak derhal ihtiyati tahakkuka bağlanacak ve ihtiyati haciz işlemi uygulanacaktır.

Cari yıla yılın 01.01.2012-01.06.2012 dönemi için kapsama giren tüm vergiler için de ihtiyati tahakkuk yapılacaktır. Kurum kazancı yönünden ihtiyati tahakkukun ya başlangıçta takvim yılının tümü için yada sonradan yapılacak ilave ihtiyati tahakkuklarla tamamlanması gerekir. İhtiyati tahakkuk esasında tahakkuk ettirilen vergi ve resimler ve bunların zam ve cezalarının tahsili, kanunlarına göre ödeme zamanları geldikten sonra yapılır. Ancak, ihtiyati tahakkuk üzerine derhal ihtiyati haciz uygulanır.

İhtiyati Tahakkukun Kesin Tahakkuka Göre Düzeltilmesi

İhtiyati tahakkukun, kanuni süresinde mükellefçe verilecek beyanname uyarınca yapılacak kesin tahakkuka göre düzeltilmesi gerekir.

İhtiyati Tahakkuka Karşı Dava Açma

Haklarında ihtiyati tahakkuk üzerine ihtiyati haciz uygulanan kişiler ihtiyati tahakkukun sebebine ve miktarına karşı dava açabilirler.

Dava açma süresi haczin tatbiki, gıyapta yapılan hacizlerde haczin tebliği tarihinden itibaren 7 gündür.

Yetkili vergi mahkemesi, alacaklı tahsil dairesine ait vergi davası işlerine bakan vergi mahkemesidir. İhtiyati tahakkuk üzerine yapılan ihtiyati hacizde, sadece ihtiyati hacze karşı dava açılırsa ihtiyati tahakkuk kesinleşmiş olur.

İhtiyati tahakkuka karşı açılan davalarda vergi mahkemesince amme borçlusu lehine hüküm verilse bile, ihtiyati tahakkuk Danıştay'da nihai karar çıkıncaya kadar kaldırılmaz.

Diğer Korunma Hükümleri

Amme Alacaklarında Rüçhan Hakkı

- Amme alacaklarına öncelik hakkı veren 6183 sayılı Kanunun 21 inci maddesi hükmü ile üçüncü şahıslar tarafından haczedilen mallar paraya çevrilmeden önce o mal üzerine amme alacağı için de haciz konulduğunda satış bedelinin ne şekilde dağıtılacağına ilişkin düzenlemeler yapılmış, borçlunun iflası, mirasın reddi ve terekenin resmi tasfiyeye tabi tutulması hallerinde amme alacağının sırası belirlenmiştir.
- Madde hükmüne göre, üçüncü şahıslar tarafından haczedilen mallar paraya çevrilmeden önce o mal üzerine amme alacağı için de haciz konulduğunda satış bedeli alacaklılar arasında garameten taksim edilmektedir. Satış bedelinin dağıtımında, amme alacaklarından önce tesis edilmiş olan rehinli alacakların hakları saklı tutulmuş, ancak, eşya ve gayrimenkulün aynından doğan amme alacaklarına rehinli alacaklardan önce tahsil edileceğine yönelik öncelik hakkı verilmiştir.

Haciz konulan malın satış bedeli alacaklılar arasında aşağıdaki sıraya göre paylaşılır:

Örnek: AATUHK 12 nci maddesi ve KDVK'nun 55 inci maddesi

Örnek: Gümrük vergisi, emlak vergisi, bina ve arazi vergisi

3-Daha Sonra Rehinli Alacağın Olup Olmadığı Araştırılacaktır.

4-Ondan Sonra Haczi Kimin Daha Önce Koyduğu Araştırılacaktır.

4.1-Üçüncü Şahıslar tarafından daha önce haczedilen mallar paraya çevrilmeden önce o mal üzerinde amme alacağı için de haciz konduğunda bu alacak hacze iştirak eder. Satış bedeli aralarında garameten bölünür

4.2-Haczi önce alacaklı amme idaresi koymuş, daha sonra üçüncü şahıs hacze iştiraketmişse, amme alacağının tamamı tahsil edildikten sonra kalan tutar olursa üçüncüşahsın tahsilatı yapar.

Amme Alacağında Rüçhan Hakkı -3

Veraset ve İntikal Vergisi, eşyanın aynından doğan alacaklar arasında sayılmamıştır.

Haczedilen eşya haricindeki diğer eşya ve gayrimenkullerin aynından doğan amme alacaklarının öncelik hakkı yoktur.

Örnek 1:

(A) şahsı 20.000.-TL lik alacağı için (B) nin mallarına haciz uygulamış, fakat paraya çevrilmeden önce (B) nin 40.000.-TL lik gelir vergisi borcu için (V) Vergi Dairesi aynı mala haciz uygulamışsa, mallar 30.000.-TL ye satıldığında, 20.000.-TL si gelir vergisi borcuna, 10.000.-TL si (A) ya ödenir. (B) nin 40.000.-TL lik gelir vergisi borcu için (V) Vergi Dairesi (B) nin mallarına haciz uygulamış, fakat paraya çevrilmeden önce aynı mala A) şahsı 20.000.-TL lik alacağı için haciz uygulamışsa, mallar 30.000.-TL ye satıldığında, 30.000.-TL nin tamamı gelir vergisi borcuna sayılır.

Örnek 2: Amme borçlusu (Z) adına kayıtlı gayrimenkul üzerindeki takyidatlar tatbik edildikleri tarih itibarıyla fer'i alacaklar dahil olmak üzere aşağıdaki gibidir.

1. Sıra: (B) şahsının haczi (500.000,-TL)

2. Sıra: Bandırma Vergi Dairesinin Gelir Vergisi, İdari Para Cezası, Ecrimisil alacakları için haczi (350.000,-TL)

Söz konusu gayrimenkul icra dairesince satılmış olup, masraflar düşüldükten sonra alacaklılara dağıtılacak tutar 600.000,-TL'dir.

Buna göre, hacizli gayrimenkul üzerinde vergi dairesi haczinden önce tesis edilmiş bir rehin bulunmadığından , vergi dairesinin hacze konu alacaklarının tamamı, genel bütçeye gelir kaydedilen vergi, resim, harç ile vergi cezası ve bunlara bağlı zam ve faiz alacaklarından olup olmadığı bakımından ayrıma tabi tutulmaksızın, kendinden önceki üçüncü şahıs tarafından konulan hacze iştirak edecek ve satış bedeli aralarında **garameten taksim** edilecektir.

Bu durumda, 600.000,-TL tutardan amme alacağına karşılık ayrılacak tutar;

(Satış bedeli x Amme alacağı tutarı) / (Üçüncü şahsın haciz tutarı + Amme alacağı tutarı) formülü ile tespit edilecektir.

Bu itibarla, toplam 350.000,-TL amme alacağı için hacze iştirak nedeniyle alınacak tutar;
 $600.000 \times 350.000 / 500.000 + 350.000 = 247.058,82$ TL olarak bulunacaktır.

Böylece vergi dairesinin 350.000,-TL tutarındaki amme alacağı için, gayrimenkul satışından 247.058,82 TL ayrılması gerekmektedir.

Örnek 3: Amme borçlusu (S) adına kayıtlı gayrimenkul üzerindeki takyidatlar tatbik edildikleri tarih itibarıyla fer'i alacaklar dahil olmak üzere aşağıdaki gibidir.

1. Sıra: (B) şahsının haczi (400.000,-TL)
2. Sıra: (C) şahsının haczi (200.000,-TL)
3. Sıra: (Z) şahsının rehni (1.000.000,-TL)
4. Sıra: Fatsa Vergi Dairesinin Kurumlar Vergisi için haczi (600.000,-TL)
5. Sıra: (F) Belediyesinin Emlak Vergisi için haczi (200,-TL)

Söz konusu gayrimenkul icra dairesince satılmış olup masraflar düşüldükten sonra alacaklılara dağıtılacak tutar 800.200,-TL'dir.

Buna göre, gayrimenkulün satış bedelinden öncelikle, aynından doğan emlak vergisi için pay ayrılacak, vergi dairesinin kurumlar vergisi için tatbik ettiği haciz tutarı, birinci sırada yer alan hacze, satış bedelinden arta kalan tutar üzerinden garameten iştirak edecektir.

Bu durumda, 800.200,-TL tutardan; 200,-TL emlak vergisi ayrıldıktan sonra kalan 800.000,-TL, birinci sırada yer alan (B) şahsının 400.000,-TL alacağı ile vergi dairesinin alacağı olan 600.000,-TL arasında garameten taksim edilecektir.

(Satış bedelinden kalan tutar x Amme alacağı tutarı)
(Üçüncü şahsın haciz tutarı + Amme alacağı tutarı)

formülü ile amme alacağına karşılık ayrılacak tutar tespit edilecektir.

Buna göre, 600.000,-TL kurumlar vergisi için hacze iştirak nedeniyle alınacak tutar;

$$800.000 \times 600.000 / 400.000 + 600.000 = 480.000,-\text{TL olmalıdır.}$$

Böylece, vergi dairesinin 600.000,-TL tutarındaki kurumlar vergisi alacağı için, gayrimenkul satışından 480.000,-TL pay ayrılması gerekmektedir.

Bu örnekte, vergi dairesinin haczinden önce rehinli alacak bulunmakla birlikte, vergi dairesi haczinin, genel bütçe vergi gelirlerinden olan kurumlar vergisi için tatbik edilmiş olması nedeniyle, 6183 sayılı Kanunun 21 inci maddesinde yapılan değişiklik uyarınca rehinden önceki hacze iştirak edebileceği gösterilmiştir.

Örnek 4: Amme borçlusu (E) adına kayıtlı gayrimenkul üzerindeki takyidatlar tatbik edildikleri tarih itibarıyla fer'i alacaklar dahil olmak üzere aşağıdaki gibidir.

1. Sıra: (H) şahsının haczi (65.000,-TL)
2. Sıra: Çarşamba Vergi Dairesinin Gelir Vergisi için haczi (52.000,-TL)
3. Sıra: (F) şahsının haczi (16.000,-TL)
4. Sıra: Samsun Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) İl Müdürlüğünün prim alacağı için haczi (25.000TL)
5. Sıra: (V) şahsının haczi (18.000,-TL)
6. Sıra: Ünye Vergi Dairesinin Gelir (Stp.) Vergisi için haczi (10.000,-TL)
7. Sıra: (Y) şahsının haczi (15.000,-TL)
8. Sıra: Ordu SGK İl Müdürlüğünün idari para cezası alacağı için haczi (5.000,-TL)

Söz konusu gayrimenkul icra dairesince satılmış olup, masraflar düşüldükten sonra alacaklılara dağıtılacak tutar 125.000,-TL'dir.

Örnek olayda, hacizli gayrimenkul üzerinde farklı amme idarelerinin hacizleri bulunmaktadır. 6183 sayılı Kanunun 21 inci maddesi gereğince amme alacağı kendisinden önce üçüncü şahıslarca tatbik edilmiş hacizlere iştirak edebildiğinden, tüm amme alacakları (örnekte rehin alacaklısı bulunmadığından) birinci sırada yer alan üçüncü şahıs haczine iştirak edecek ve satış tutarı aralarında garameten taksim edilecektir.

Buna göre, Satış bedeli x Amme alacakları toplamı “(H) Şahsının haciz tutarı + Amme alacakları toplamı” formülü ile gerek Vergi Dairelerinin gerekse SGK İl Müdürlüklerinin alacaklarına karşılık ayrılması gereken toplam tutar belirlenecek, daha sonra bu tutar bu vergi daireleriyle SGK İl Müdürlüklerinin alacaklarına garameten dağıtılacaktır.

- 1- 2 nci sıradaki Çarşamba Vergi Dairesi 52.000
- 2- 4 üncü sıradaki Samsun SGK İl Müdürlüğü 25.000
- 3- 6 ncı sıradaki Ünye Vergi Dairesi 10.000
- 4- 8 inci sıradaki Ordu SGK İl Müdürlüğü 5.000
- Toplam 92.000

Bu itibarla, 125.000,-TL satış bedeli 1 inci sıra haciz alacaklısı olan (H)'nin 65.000,-TL alacağı ile amme idarelerinin tahsil daireleri tarafından takip edilen toplam 92.000,- TL alacağı arasında garameten taksim edilecektir.

Buna göre,

$$125.000 \times 92.000 / 65.000 + 92.000 = 73.248,41 \text{ TL}$$

Tahsil dairelerinin alacaklarına karşılık ayrılması gerekmektedir.

Toplam amme alacağı için ayrılan 73.248,41 TL, tahsil daireleri arasında

Her bir amme alacağı için yapılacak mahsup tutarı / Toplam amme alacağı tutarı = Her bir amme alacağı tutarı X Yapılan ödeme ;

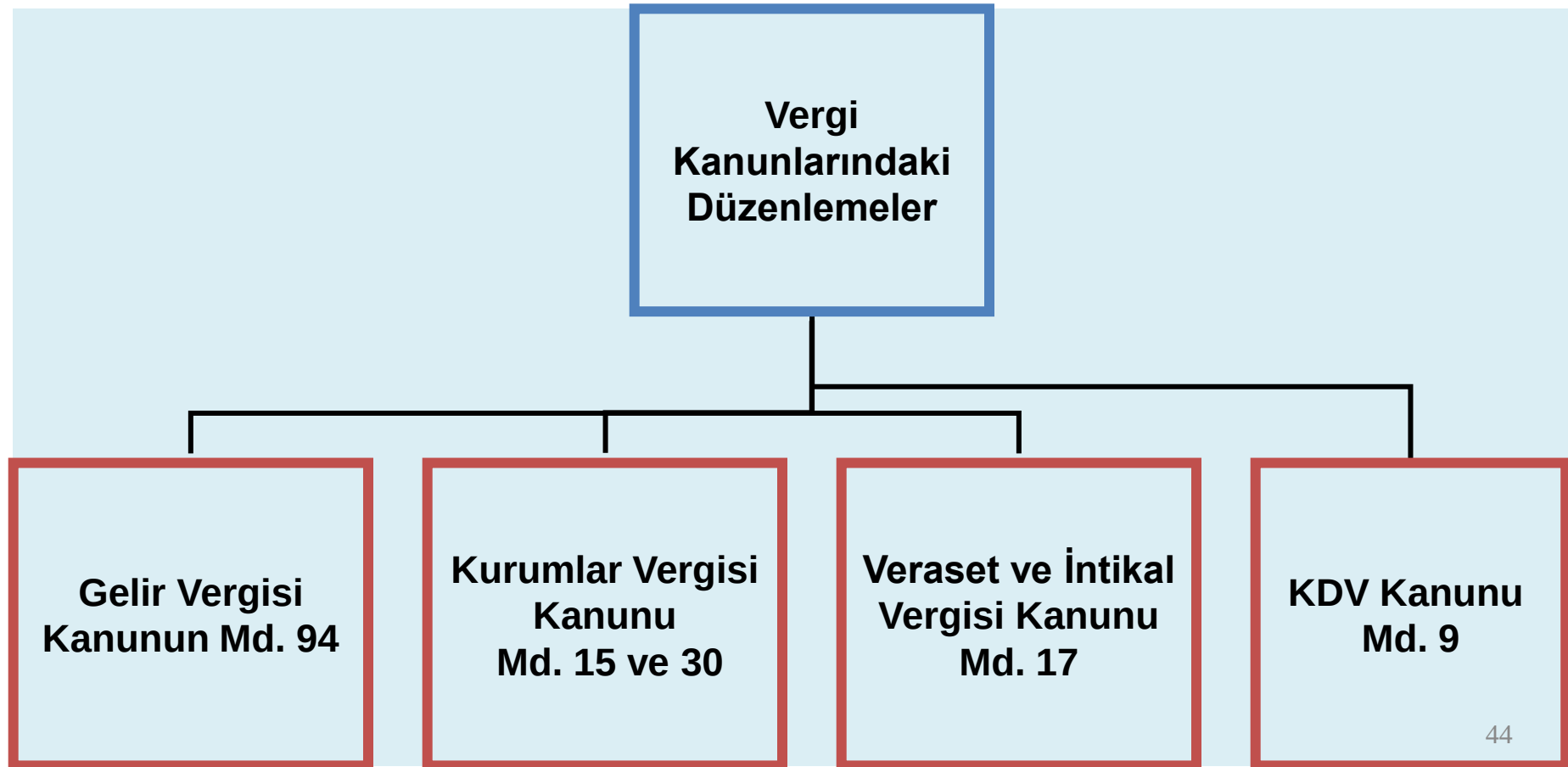
Formülüne göre garameten dağıtılması gerekmektedir.

Aşağıdaki tabloda yer verilen şekilde, tahsil daireleri arasında, toplam amme alacağı için ayrılan pay dağıtılacaktır.

- 1- 2 nci sıradaki Çarşamba Vergi Dairesi 41.401,28
- 2- 4 üncü sıradaki Samsun SGK İl Müdürlüğü 19.904,46
- 3- 6 ncı sıradaki Ünye Vergi Dairesi 7961,78
- 4- 8 inci sıradaki Ordu SGK İl Müdürlüğü 3980,89
- Toplam 73.248,41

Amme Alacağını Kesenlerin Sorumluluğu

- 6183 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde vergi sorumlusu amme borçlusu olarak gösterilmiştir.
- 22 nci madde olmazsa bile vergi sorumluları hakkında takibat yapılabilir. 22 nci madde amme alacağı itibarıyla düzenlenmiş bulunduğu için daha geniş kapsamlıdır.

Mahsuben Red ve İade

Tahsil edilip de kanuni sebeplerle borçluya iadesi gereken amme alacakları iade edilirken borçlunun muaccel (ödenmesi gereken) hale gelmiş amme borcunun olup olmadığı araştırılacaktır

Tahsil edilip de kanuni sebeplerle reddi gereken amme alacağı, normal olarak istihkak sahibine nakden ödenmek suretiyle ödenir (NAKDEN İADE)

23 ncü madde istihkak sahibinin muaccel hale gelmiş amme borcu olduğunda, nakden iade yerine mahsup suretiyle iade yapılacaktır. (MAHSUBEN İADE)

Bazı Tasarruf ve Muameleler Aleyhine İptal Davası Açma

İptal Davası: Alacağın ödenmesine engel olmak için borçlunun yaptığı ve alacaklılarına zarar veren bir kısım tasarruf ve muamelelerin hükümsüz sayılmasını sağlayan dava şeklidir.

6183 sayılı Kanunun 23-30 uncu maddelerinde, İcra ve İflas Kanununun 277-284 üncü maddelerinde iptal davasına yönelik düzenlemeler yer almaktadır.

İptal Davasına Konu Olacak Tasarruf ve Muameleler

İptal Davasına Konu Olacak Tasarruf ve Muameleler

**Borçlu tarafından
yapılan bağışlar ve
ivazsız intikaller
(6183 s.K. Md 27-28)**

**Borçlunun amme
borcunu ödeme
güçlüğü içinde iken
diğer borçları için
yaptığı ödemeler ve
gösterdiği teminatlar
(6183 s.K. Md 29)**

**Amme alacağının
tamamen veya kısmen
tahsiline imkan
bırakmamak için borçlu
tarafından yapılan bir
tarafli muamelelerle
borçlunun maksadını
bilen veya bilmesi
gereken kimselerle
yaptığı muameleler
(6183 s.K. Md 30)**

İptal Davası Kimler Aleyhine Açılır

İptal davası amme borçlusunun bu Kanunun 27, 28, 29 ve 30 uncu maddelerindeki tasarruf ve muameleleri yaptığı kişilere karşı açılır.

Borçlunun ödeme yaptığı veya muamelede bulunduğu üçüncü kişiler ile bunların mirasçıları aleyhine kötü niyetli olsun olmasın iptal davası açılır. İyi niyetli olması dava açılmasında engel teşkil etmez.

Borçludan mal alan kimse, bu malı borçlunun durumunu bilen veya bilmesi gereken birine devrederse, devir alan aleyhine iptal davası açılması için kötü niyetli olması gerekir.

İptal Davasında Zamanaşımı

6183 sayılı Kanunun 27, 28, 29 ve 30 uncu maddelerinde öngörülen tasarruf ve muamelelerin vukuu tarihinden itibaren 5 yıl geçtikten sonra iptal davası açılması mümkün değildir. (Hak düşürücü süre)

Kanunda süreyi kesen veya durduran sebepler ile ilgili olarak herhangi bir belirleme yapılmamıştır.

İvazsız Tasarrufların Hükümsüzlüğü (Md. 27)

Asıl borçludan tahsil imkanının bulunmaması

1-Amme alacağını karşılayacak malı bulunmayan

2-Bildirdiği malı amme alacağını karşılamaya yetmeyen

Amme alacağı Kesinleşmiş olacak

1-Ödeme müddetinin başladığı tarihten geriye doğru 2 yıl içinde

2-Ödeme süresinin başlamasından sonra yapılan

Yapılan bağışlama ve ivazsız tasarruflar iptal davası kapsamındadır.

Bağışlama Sayılan Tasarruflar (Madde 28)

Bağışlama Sayılan Tasarruflar

Üçüncü dereceye kadar (bu derece dahil) kan hısımları ile eşler ve ikinci dereceye kadar (bu derece dahil) sıhri hısımlar arasında yapılan ivazsız tasarruflar.

Borçlunun verdiği mal karşılığı aldığı ivazlar malın verildiği zamandaki değerine göre çok düşüksebu tasarruf bağışlama hükmündedir.

Borçlunun kendisine yahut üçüncü bir şahıs menfaatine kaydı hayat şartıyla irat ve intifa hakkı tesis ettiği akitler. (BK Md. 507)

Hükümsüz Sayılan Diğer Tasarruflar (Madde 29)

Asıl borçludan tahsil imkanının bulunmaması

1-Amme alacağını karşılayacak malı bulunmayan

2-Bildirdiği malı amme alacağını karşılamaya yetmeyen

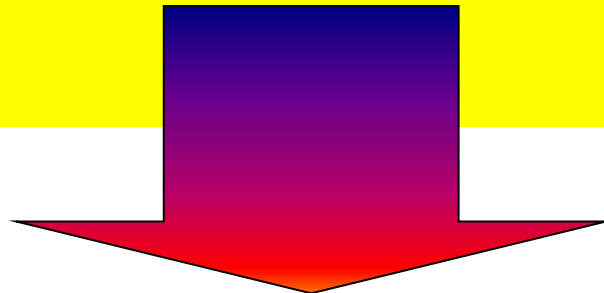
Amme alacağı Kesinleşmiş olacak

1-Ödeme müddetinin başladığı tarihten geriye doğru 2 yıl içinde

2-Ödeme süresinin başlamasından sonra yapılan

Yapılan aşağıdaki tasarruflar iptal davası kapsamındadır.

Hükümsüz Sayılan Diğer Tasarruflar-2 (Madde 29)

Tasarruflar

Borçlu tarafından mevcut bir borcun temini için verilen rehinler (Borçlunun teminat göstermeyi daha önce taahhüt etmiş olduğu haller hariç)

Borcuna karşılık olarak emtia, eşya ve gayrimenkul devri şeklinde yapılan ödemeler

Vadesi henüz gelmemiş bir borç için yapılan ödemeler.

Hükümsüz Sayılan Muameleler (Madde 30)

Asıl borçludan tahsil imkanının bulunmaması

Amme alacağı
Kesinleşmiş olacak

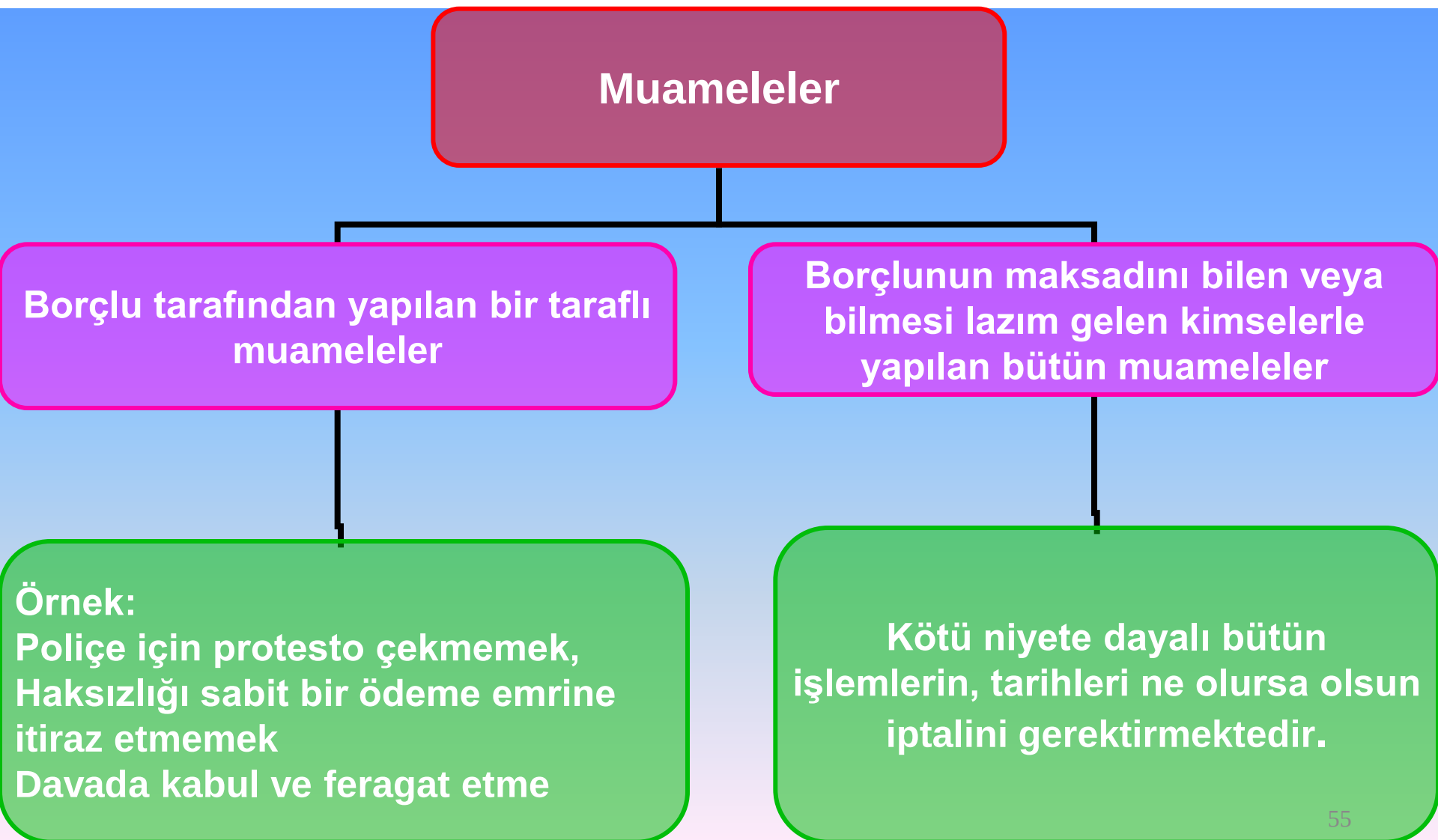
1-Amme alacağını karşılayacak malı bulunmayan

2-Bildirdiği malı amme alacağını karşılamaya yetmeyen

Amme alacağının tahsiline imkan bırakmamak maksadıyla

Yapılan aşağıdaki muameleler iptal davası kapsamındadır.

Hükümsüz Sayılan Muameleler-2

Üçüncü Şahısların Hakları ve Mecburiyetleri (Madde 31)

27-30 uncu maddeler uyarınca hükümsüz sayılan tasarruf ve muameleler alacaklı amme idareleri tarafından iptal edilince

Üçüncü şahıslar elde ettikleri şeyleri aynen iade etmek zorundalar

Üçüncü şahıslar elde ettikleri şeyleri elden çıkarmışlarsa, bu şeylerin takdir edilecek bedellerini ödemek zorundadır.

Üçüncü şahıslar karşılık olarak verdikleri veya bedelini ödedikleri şeyden dolayı alacaklı amme idaresinden herhangi bir talepte bulunamazlar.

Tasfiye Halinde Görevliler

Tasfiyeyi Yürütenler

Resmi tasfiye halinde tasfiye sulh hakimi tarafından yapıldığında hakim tasfiye memuru değil, tasfiyeyi yürütendir.

- ❑Tüzel kişiliğe haiz olmayan ortaklıklar
- ❑Yabancı kurumların Türkiye'deki şube, ajans ve temsilciliklerinin tasfiyesinde

58

Şahsi Borçlar İçin Şahıs Şirketlerinde Yapılacak Takibat-1 (Madde 34)

Ortaklığa Yönelme Şartları

**Borçluya Ait Mal
Bulunmaması**

**Borçlunun malının
amme alacağını
karşılamaması**

**Borçlu veya
ortaklığın bu kanuna
göre teminat
göstermemesi**

Şahsi Borçlar İçin Şahıs Şirketlerinde Yapılacak Takibat-2 (Madde 34)

- Şahıs şirketi ortakları (adi ve eshamlı komandit şirkette komandite ortak) için uygulanır.
- Ortağın şirket bilançosuna göre alacağı kar payı veya tasfiye halinde tasfiye payı üzerine ihtiyati haciz konabilir.
- Şirket ortağının diğer alacaklıları daha önce şirketin feshini istemişlerse, alacaklı amme idaresi bu isteme iştirak edebilir. (md.21)
- Birden fazla ortaklık bulunduğunda alacaklı amme idaresi dilediğine başvurabilir.

Limited Şirket Ortaklarının Sorumluluğu (Madde 35)

- Limited şirket ortakları, şirketten tamamen veya kısmen tahsil edilemeyen veya tahsil edilemeyeceği anlaşılan amme alacağından sermaye hisseleri oranında doğrudan doğruya sorumludur.

Limited Şirket Ortaklarının Sorumluluğu - 2

Limited şirket borçlarından sorumlu olan gerçek veya tüzel kişi ortaklar, 6183 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi uyarınca amme borçlusu olup, bu Kanun hükümlerine göre takip edilecektir.

6183 sayılı Kanunun 35 inci maddesi uyarınca limited şirket ortakları hakkında takibe geçilebilmesi için, Kanunun 54 ve müteakip maddelerine göre şirket hakkında yapılan takip muameleleri sonucunda amme alacağının şirketten tamamen veya kısmen tahsil edilememesi veya tahsil edilemeyeceğinin anlaşılması gerekmektedir.

Limited Şirket Ortaklarının Sorumluluğu - 3

5766 sayılı Kanunla 6183 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde yapılan değişiklik;

-Tahsil edilemeyen amme alacağı terimi; "Amme borçlusunun bu Kanun hükümlerine göre yapılan mal varlığı araştırması sonucunda haczi kabil herhangi bir mal varlığının bulunmaması, haczedilen mal varlığının satılarak paraya çevrilmesine rağmen satış bedelinin amme alacağını karşılamaması gibi nedenlerle tahsil edilemeyen amme alacaklarını,"

-Tahsil edilemeyeceği anlaşılan amme alacağı terimi; "Amme borçlusunun haczedilen mal varlığına bu Kanun hükümlerine göre biçilen değerlerin amme alacağını karşılayamayacağı veya hakkında iflas kararı verilen amme borçlusundan aranılan amme alacağının iflas masasından tahsil edilemeyeceğinin anlaşılması gibi nedenlerle tahsil dairelerince yürütülen takip muamelelerinin herhangi bir aşamasında amme borçlusundan tahsil edilemeyeceği ortaya çıkan amme alacaklarını,"

şeklinde tanımlanmıştır.

Limited Şirket Ortaklarının Sorumluluğu - 4

Bu düzenleme çerçevesinde limited şirket ortaklarının sorumluluğuna başvurulmadan önce alacaklı tahsil dairelerince Kanunun 3 üncü maddesinde yer alan tanımlardaki hususlar dikkate alınmak suretiyle yapılacak işlemlere dayanılarak amme alacağının şirketten tahsil edilememesi veya tahsil edilemeyeceğinin anlaşılması gerekmektedir.

Kanunun 35 inci maddesinin ikinci fıkrası gereğince, ortağın şirketteki sermaye payını devretmesi halinde, payı devreden ve devralan şahıslar devir öncesine ait olan ve devir tarihi itibarıyla ödenmemiş bulunan amme alacaklarının ödenmesinden birinci fıkra hükmüne göre müteselsilen sorumlu tutulacaktır.

Buna göre, şirket ortağının payını devretmesi halinde, devreden ve devralan şahıslar, şirketin devir tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş borçlarından, Kanunun 35 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca sermaye hisseleri oranında sorumlu olacaklardır. Ancak bu sorumluluğa başvurulabilmesi için amme alacağının şirketten tamamen veya kısmen tahsil edilememiş veya tahsil edilemeyeceğinin anlaşılması gerekmektedir.

Limited Şirket Ortaklarının Sorumluluğu - 5

Kanunun 35 inci maddesinin üçüncü fıkrası gereğince, amme alacağının doğduğu ve ödenmesi gerektiği zamanlarda pay sahiplerinin farklı şahıslar olmaları halinde bu şahıslar, amme alacağının ödenmesinden birinci fıkra hükmüne göre müteselsilen sorumlu tutulacaktır.

Buna göre, şirketten tamamen veya kısmen tahsil edilemeyen veya tahsil edilemeyeceği anlaşılan amme alacağının doğduğu ve ödenmesi gerektiği zamanlarda farklı kişilerin şirket ortağı olması halinde, söz konusu kişilerin bu amme alacağından müteselsilen sorumlu tutularak, Kanunun 35 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca sermaye hisseleri oranında takip edilmesi gerekmektedir.

Kanuni Temsilcilerin Sorumluluğu-1

(Mükerrer Madde 35)

Tüzel kişilerle küçüklerin ve kısıtlıların, vakıflar ve cemaatler gibi tüzel kişiliği olmayan teşekküllerin mal varlığından tamamen veya kısmen tahsil edilemeyen veya tahsil edilemeyeceği anlaşılan amme alacağının doğduğu ve ödenmesi gerektiği zamanlarda farklı kişilerin kanuni temsilci veya teşekkülü idare edenler olması halinde söz konusu kişiler, amme alacağından müteselsilen sorumlu tutularak, Kanunun mükerrer 35 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca takip edilecektir.

Kanuni Temsilcilerin Sorumluluğu-2 **(Mükerrer Madde 35)**

Amme alacağının doğduğu ve ödenmesi gerektiği zamanlarda kanuni temsilci veya teşekkülü idare edenlerin farklı şahıslar olmaları halinde bu şahıslar, amme alacağının ödenmesinden müteselsilen sorumlu tutulur.

Kanuni Temsilcilerin Sorumluluğu-3 (Mükerrer Madde 35)

- Kanuni temsilcinin birden fazla olması durumunda, alacağın tamamının her birinden ayrı ayrı takip edilebilecektir
- Şartlar oluştuğunda amme alacağının korunması amacıyla kanuni temsilciler hakkında teminat isteme ihtiyati haciz ve ihtiyati tahakkuk ve diğer koruma hükümleri uygulanabilecektir.
- Vergi ve buna bağlı alacaklarda kanuni temsilcilerin takibi için uygulanacak madde özel bir hüküm olan VUK 10 uncu maddesidir. 6183 sayılı Kanun daha ziyade diğer amme alacakları için uygulanır.

Birleşme, Devir, Bölünme ve Şekil Değiştirme halinde tahsil ve takip işleri-1 (Madde 36)

Birleşme, Devir, Bölünme ve Şekil Değiştirme halinde tahsil ve takip işleri aşağıdakiler hakkında devam eder.

İki veya daha fazla tüzel kişiliğin birleşmesi halinde yeni kurulan tüzel kişi

Devir halinde devir alan tüzel kişi

Bölünme halinde bölünen tüzel kişinin varlıklarını devralan tüzel kişiler

Şekil değiştirme halinde yeni tüzel kişi

Birleşme, Devir, Bölünme ve Şekil Değiştirme halinde tahsil ve takip işleri-2 (Madde 36)

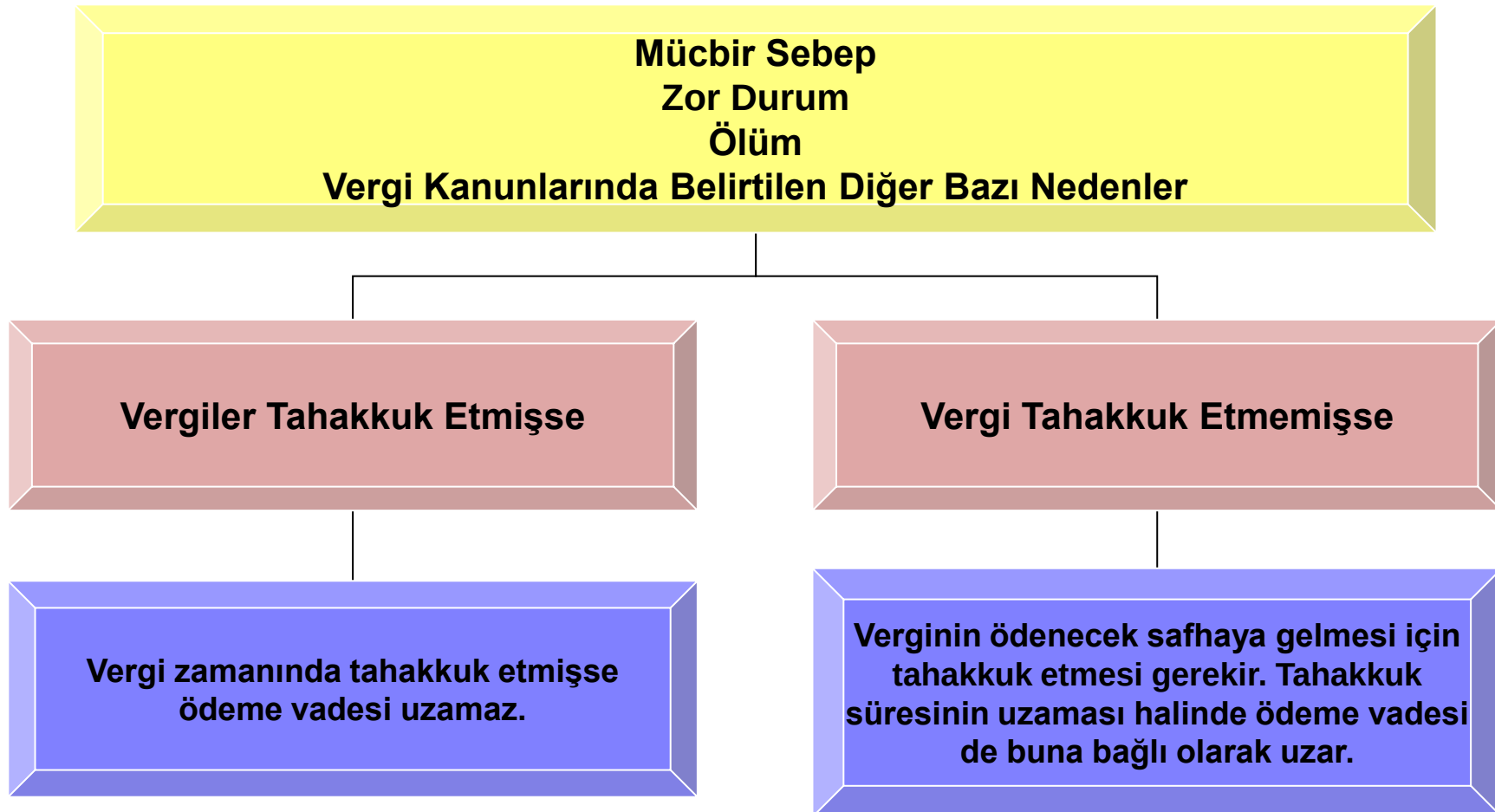
- Kurumlar Vergisi Kanunun 18-20 maddelerinde öngörülen esaslara uygun hareket edip etmediği dikkate alınmalıdır.**
- Hisse değişimi (KVK Md 19) durumunda tüzel kişilik bir değişime uğramadığında takibat mevcut tüzel kişilik hakkında devam edecektir.**
- Kollektif Şirketler ve Adi komandit şirketler tüzel kişiliğe haiz olduklarından bu madde hükümleri uygulanacak, tüzel kişiliğe sahip olmayan adi ortaklıklar hakkında bu madde hükümleri uygulanmayacaktır.**

ÖDEME

Amme Alacaklarının Ödenme Zamanları (Madde 37)

- Genel ilke, amme alacağının özel kanunda belli edilmiş olan sürede ödenmesidir.
- Özel kanununda hüküm bulunmayan hallerde ödeme vadesi Maliye Bakanlığınca belli edilecek esasta yapılacak tebliğden itibaren “1 ay” dır.

Sürelerin Uzamasının Vadeye Etkisi (Madde 37)

**Ölüm halinde ölen kimseye beyanname verme süresi 3 ay uzar.
Dolayısıyla tahakkuka bağlı olan ödeme süresi de 3 ay uzamış olur.**

İkmalen ve Re'sen Salınan Vergilerde Ödeme Süresi (VUK 112 ve 368) (Madde 37)

- İkmalen ve re'sen tarh edilen vergiler, vadelerinden önce tahakkuk etmişse vadelerinde, taksit süresi kısmen veya tamamen geçmişse tahakkuk tarihinden başlayarak 1 ay içinde ödenir.
- İkmalen ve re'sen tarh edilen vergilere uygulanan ceza kesinleşmesini izleyen 1 ay içinde ödenir. Vergi aslının henüz vadesinin gelmemiş olması ceza ödeme süresini etkilemez.

Ödemeler Makbuz Karşılığı Yetkili Kişilere Yapılmalıdır (Madde 40)

- Amme idarelerinin tahsil servislerinde hangi memurların para almaya ve makbuz vermeye yetkili oldukları kuruluş kanun veya yönetmeliklerinde belirlenmiştir.
- Vergi dairelerinde, ödemeler vezne servisinde veznedarlara yapılır.
- Vergi dairelerince yapılacak her türlü tahsilat için iki nüsha "VERGİ DAİRESİ ALINDISI" düzenlenir.
- Tahsildar ve İcra Memurları "TAHSİLAT ALINDISI" karşılığında tahsilat yapar.
- Alacaklı tahsil dairesinin yetkili memuruna yapılmayan ödemeler geçerli sayılmaz.
- Bankaya yapılan ödemeler karşılığında "VERGİ TAHSİL ALINDISI" düzenlenir.

Özel Ödeme Şekilleri-2 (Madde 41)

- Mükelleflerin kolayca ödemedede bulunması açısından Vergi daireleri dışında postane ve bankalar vasıtasıyla ödeme imkanları getirilmiştir.
- Özel ödeme şekillerinin uygulamaya konulması Maliye Bakanlığının yetkisine bırakılmıştır.

Çizgili Çek Kullanmak Suretiyle Ödeme (Madde 41)

- Çizgili çek, iç yüzüne birbirine paralel iki çizgi geçilmiş olan bir çek tir.
- 3167 sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanuna istinaden Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasınca yayımlanan 2 No'lu Tebliğ e uygun olarak bastırılmış ve kodlaması yapılmış çeklerin kabul edilmesi uygun görülmüştür.

Bankalar Aracılığıyla Ödeme (Madde 41)

- ❖ **Mükellef banka hesabından aynı bankadaki vergi dairesi veya Merkez Bankası hesabına havale yapmak suretiyle ödeme yapabilir(41/2)**
- ❖ **Mükellef vergi borcunu bankalardaki vergi dairesi hesaplarına yatırmak suretiyle ödeyebilmektedir. (41/3)**

Postaneler Aracılığıyla Ödeme (Madde 41)

❖ 41 inci maddede postaneler aracı kılınmak suretiyle normal havale veya posta çeki kullanılmak suretiyle amme borçlarının ödenmesi mümkün kılınmıştır. (41/4)

Banka Kartı, Kredi kartı ve Benzeri kartlarla Ödeme (Madde 41)

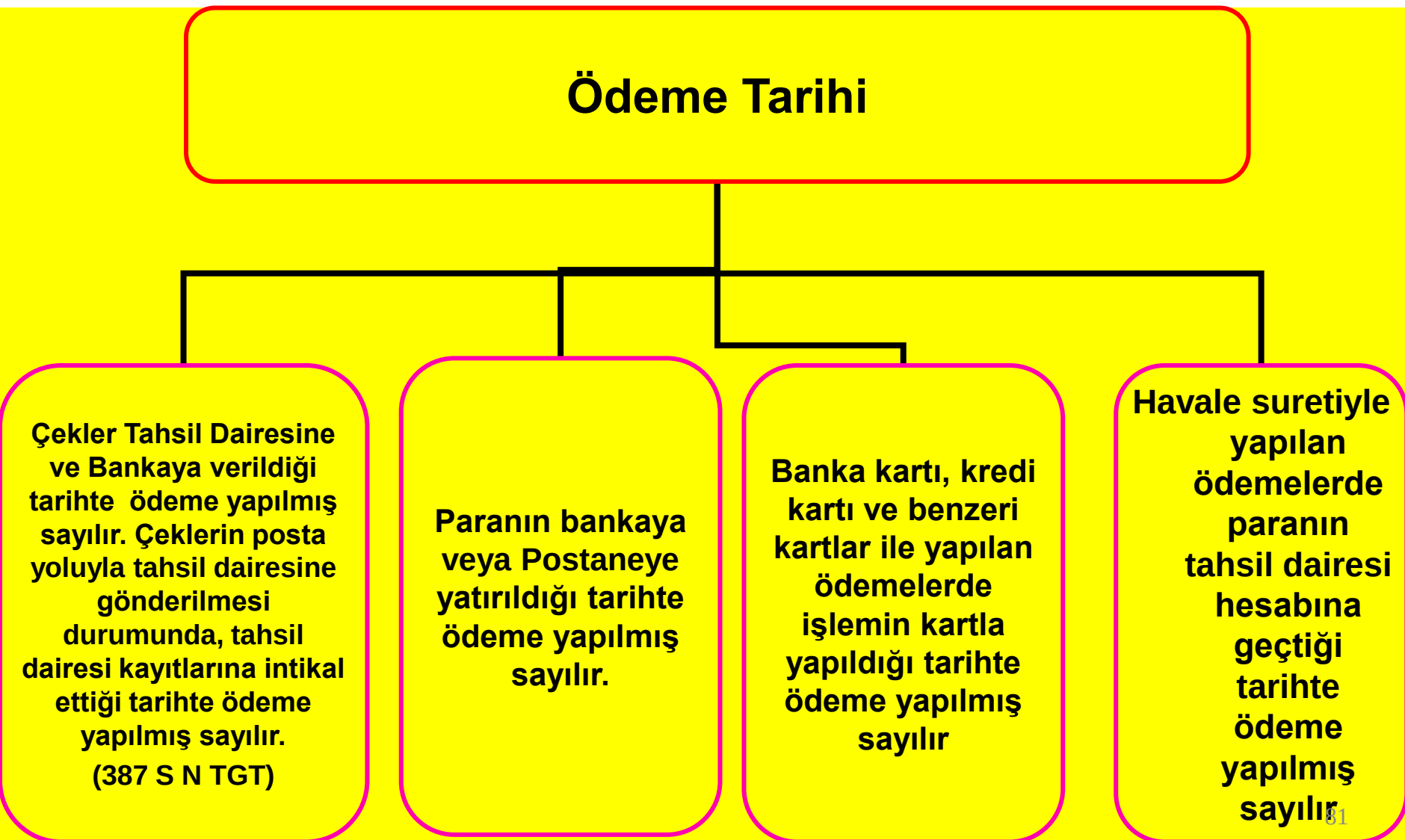
- Amme alacağı banka kartı, kredi kartı ve benzeri kartlar kullanılmak suretiyle ödenebilmektedir. (41/5)

Özel Ödeme Şekilleri-2

(Madde 41)

- Bankalarca tahsil edilen veya banka kartı, kredi kartı ve benzeri kartlar kullanımı karşılığı olarak ödenmesi gereken paraların tahsil edildikleri tarihten itibaren en geç 7 gün içinde T.C. Merkez Bankasına aktarılması gerekir.
- Kredi kartı ile yapılan ödemelerde, işlem tarihini takip eden günden itibaren en geç 20 gün içinde ilgili vergi dairelerine intikal ettirilme gerekir.
- Postaneler aracılığıyla yapılan ödemelerin en geç 10 gün içinde ilgili vergi dairelerine intikal ettirilme gerekir.

Ödemenin Yapılmış Sayılacağı Tarih (Madde 44)

Ödemenin Mahsup Edileceği Alacaklar

- 6183 sayılı Kanunun 4369 sayılı Kanunla değişik 47 nci maddesinde borçlunun muhtelif borçlarına karşılık rızaen yaptığı ödemelerle, tahsil dairelerince cebren tahsil olunan paraların mahsup sırası düzenlenmektedir.
- Madde ile mahsup işlemlerinde; gerek rızaen yapılan ödemelerin gerekse cebren tahsil olunan paraların alacak aslı ve fer'ilerinin tamamını karşılamaması halinde, ödemenin alacak aslı ve fer'ilerine orantılı olarak mahsup edilmesi esası getirilmiştir.
- Madde hükmüne göre, amme borçlusunun ödeme süresi başlamış henüz vadesi geçmemiş borçlarına karşılık yapacağı ödemeler öncelikle bu alacaklara mahsup edilecektir.
- Ödeme süresi başlamış henüz vadesi geçmemiş alacağın aynı vadeli birden fazla türden olması ve yapılan ödemenin alacağın tamamını karşılamaması halinde ödemenin mahsubu; borçlunun talebi doğrultusunda, talep bulunmaması halinde tamamı karşılanabilen alacaktan başlanarak yapılacaktır.
- Diğer taraftan, amme alacaklarının ödeme zamanları belirli süreleri kapsamaktadır. Amme borçlusu, borcunu bu sürenin herhangi bir gününde ödeyebilir. Bu husus dikkate alınarak amme borçlusunun ödeme yaptığı tarihte, vadesi sona erecek borcu bulunmaması halinde, vadesi geçmiş borçlarına karşılık ödeme yapması mümkündür.

Ödemenin Mahsup Edileceği Alacaklar - 2

Ödeme süresi başlamış henüz vadesi geçmemiş aynı vadeli alacaklar içinde alacak asıllarının yanı sıra gecikme faizi gibi fer'i alacakların bulunması halinde kısmi ödemelerin mahsubunda aşağıda açıklandığı şekilde işlem yapılacaktır.

- Ödeme süresi başlamış henüz vadesi geçmemiş aynı vadeli birden fazla türden alacaklara karşılık yapılacak kısmi ödemelerde;
 - Aynı vadeli alacakların, örneğin gelir vergisi ve damga vergisi gibi, sadece alacak asıllarından oluşması halinde, tebliğin yukarıda belirtilen bölümü uyarınca,
 - Aynı vadeli alacakların asli ve fer'i alacaklardan, örneğin gelir vergisi, gecikme faizi, gelir vergisine bağlı vergi ziyai cezası, damga vergisi, gecikme faizi ve damga vergisine bağlı vergi ziyai cezasından oluşması halinde;
 - Gelir vergisi ve buna ait gecikme faizi bir grup, damga vergisi ve buna ait gecikme faizi ayrı bir grup, gelir vergisi ve damga vergisine ait cezaların her biri de ayrı ayrı birer grup olarak dikkate alınacak,
 - Söz konusu gruplardan borçlunun talebi bulunması halinde bu talep doğrultusunda, talep bulunmaması halinde tamamı karşılanabilen alacak grubundan başlamak üzere,
 - Orantı hükmü de göz önünde bulundurularak,

mahsup yapılacaktır.

Ödemenin Mahsup Edileceği Alacaklar - 3

- 6183 sayılı Kanunun 47 nci maddesi hükmüne göre, vadesi geçmiş alacaklar için rızaen yapılan ödemeler, öncelikle ödemenin yapıldığı takvim yılı sonunda zamanaşımına uğrayacak alacağa, bu takvim yılı sonunda zaman aşımına uğrayacak alacak birden fazla ise her birine orantılı olarak yapılacaktır.
- Zamanaşımına uğrayacak alacağa yapılan mahsuptan sonra kalan tutar bulunması veya ödemenin yapıldığı takvim yılı sonunda zaman aşımına uğrayacak alacağın bulunmaması halinde yapılan ödeme, vadesi önce gelen ve teminatsız veya az teminatlı olan alacağa mahsup edilecektir.
- Mahsup işleminde, her bir alacak aslının, fer'ileri ile birlikte tahsil edilmesi gerekmektedir. Ancak mahsup edilecek tutarın alacak aslı ve fer'ilerinin tamamını karşılamaması halinde mahsup, alacak aslı ve fer'ilerine orantılı olarak yapılacaktır.

- Örnek :

İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı Basmane Vergi Dairesi mükellefi (K), vadesi geçmiş borçları için 11.02.2007 tarihinde 10.000,00 lira ödemede bulunmuştur. Mükelleften aranan amme alacağına ilişkin bilgiler aşağıdaki tablonun 1, 2 ve 3 no'lu sütunlarında gösterilmiştir. Mükellefin ödemenin yapıldığı yıl içerisinde zamanaşımına uğrayacak borcu yoktur. Mükellefin borçları; 2003 takvim yılı hesaplarının incelenmesi sonucu kesinleşen kurumlar vergisi ve vergi ziyai cezası olmak üzere iki tür asli alacak, gecikme zammı ve gecikme faizi olmak üzere iki tür fer'i alacaktan oluşmaktadır. Ödemenin mahsubu, 4 no'lu sütundaki gibi yapılacaktır.

Ödeme Tarihi İtibarıyla Amme Alacağının				Ödemenin Mahsubu
Türü	(1) Vadesi	(2) Tutarı (lira)	(3) Durumu	(4) Mahsup (lira)
Kurumlar V.	25.04.2005	5.000,00	Teminatsız	2.451,96
Gecikme zammı		2.995,89	Teminatsız	1.469,16
Vergi Ziyai	25.04.2005	5.000,00	Teminatsız	2.451,96
Gecikme zammı		2.995,89	Teminatsız	1.469,16
Gecikme faizi	25.04.2005	4.400,00	Teminatsız	2.157,76*
Toplam		20.391,78		10.000,00

*Mahsup sonucu kalan tutarın tamamı bu alacağa ayrılmıştır.

Görüldüğü gibi yapılan 10.000,00 lira ödeme, vadeleri aynı olan asıl alacaklar ve fer'ilerinin tamamı olan 20.391,78 lirayı karşılamamaktadır. Bu durumda ödemenin mahsubunun her bir alacak aslı ve fer'ilerine orantılı olarak yapılması gerekmektedir.

Bunun için asıl ve fer'ileri itibarıyla her bir alacağa yapılacak mahsup tutarının hesaplanmasında Örnek 1'deki formül kullanılacaktır.

Buna göre, 10.000,00 liranın;

$$\text{Kurumlar Vergisine mahsup edilecek tutarı} = \frac{5.000,00 \times 10.000,00}{20.391,78} = 2.451,96 \text{ lira}$$

$$\text{Kurumlar Vergisinin Gecikme Zammına mahsup edilecek tutarı} = \frac{2.995,89 \times 10.000,00}{20.391,78} = 1.469,16 \text{ lira}$$

olarak bulunacaktır.

Aynı formül kullanılarak vergi zıyaı cezasına mahsup edilecek tutar 2.451,96 lira, vergi zıyaı cezasının gecikme zammına mahsup edilecek tutar 1.469,16 lira olarak bulunacak, ödemedен geriye kalan 2.157,76 lira gecikme faizine mahsup edilecektir.

Ödemenin Mahsup Edileceği Alacaklar - 4

- 6183 sayılı Kanunun 47 nci maddesi hükmüne göre, amme alacağına karşılık cebren tahsil edilen paralar önce parayı tahsil eden dairenin artarsa aynı amme idaresinin takibe iştirak etmiş olan diğer alacaklı tahsil dairelerinin takip konusu alacak aslı ve fer'ilerine mahsup edilecektir. Tahsil edilen paranın alacak aslı ve fer'ilerinin tamamını karşılamaması halinde, mahsup, alacak aslı ve fer'ilerine orantılı olarak yapılacaktır.

Ödeme emri tebliği veya teminatlı alacaklar için yapılan bildirim üzerine ödemeler

- Ödeme emri tebliği veya teminatlı alacaklar için yapılan bildirim üzerine verilen sürelerde veya daha sonraki tarihlerde yapılacak ödemeler bu tebligatlarla istenilen alacaklara mahsup edilecektir. Ödemenin alacak aslı ve fer'ilerini karşılamaması halinde mahsup alacak aslı ve fer'ilerine orantılı olarak yapılacaktır.

Haciz ve satış işlemleri sırasında yapılan ödeme ve tahsilatlar

- Cebri tahsil işlemlerinde borçlunun; haciz ve satış işlemlerinin yaratacağı olumsuzlukları gidermek amacıyla, haciz işlemi sırasında, haciz tarihinden hacizli malın satışına kadar haczi yapan memura veya tahsil dairesine borcunu tamamen veya kısmen ödemesi mümkündür. Yapılan bu ödemeler cebren tahsil hükmündedir.
- Yapılan hacze rağmen borç ödenmediği takdirde haczedilen her türlü mal satılarak paraya çevrilmektedir. Haczedilen malların satışının ne şekilde yapılacağı her malın özelliğine göre 6183 sayılı Kanunun ilgili maddelerinde düzenlenmiştir. Para, döviz, teminat mektubu gibi likit kıymetlerin ihale yöntemiyle satılarak paraya çevrilmesi söz konusu olmadığından, bu kıymetlerin paraya çevrilmesinden, nakdin tahsil dairesi kayıtlarına intikal etmesi anlaşılabacaktır.
- Bu şekilde tahsil olunan paralardan, aynı Kanunun 74 üncü maddesine göre önce ilan, nakil gibi takip masrafları düşüldükten sonra geriye kalan kısım takip konusu alacak aslı ve fer'ilerine orantılı olarak mahsup edilecektir.

Örnek:

- İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı Mecidiyeköy Vergi Dairesi mükelleflerinden (B)'nin vadesi geçmiş vergi borçları için cebri takibe geçilmiş ve haczedilen bir taşıt 25.02.2007 tarihinde 17.000,00 liraya satılarak, satış bedeli aynı gün tahsil edilmiştir. Vergi dairesince satış işlemi gerçekleşinceye kadar 62,00 lira takip gideri yapılmıştır. Mükelleften aranan amme alacağına ilişkin bilgiler aşağıdaki tablonun 1 ve 2 no'lu sütunlarında gösterilmiş olup, 17.000,00 lira tahsilatın mahsubu, 3 no'lu sütunundaki gibi yapılacaktır.

Tahsilat Tarihi İtibarıyla Amme Alacağının			Tahsilatın Mahsubu
Türü	(1) Vadesi	(2) Tutarı (lira)	(3) Mahsup (lira)
Takip Gideri	----	62,00	62,00
Gelir V.	31.07.2005	5.000,00	5.000,00
Gecikme zammı	----	2.579,25	2.579,25
G.Stp.V.	26.08.2005	400,00	400,00
Gecikme zammı	----	196,01	196,01
KDV	26.09.2005	1.500,00	1.500,00
Gecikme zammı	----	690,03	690,03
KDV	26.10.2005	7.000,00	4.596,24
Gecikme zammı	----	3.010,14	1.976,47
Toplam		20.437,43	17.000,00

Tabloda görüldüğü gibi, tahsil olunan 17.000,00 liradan öncelikle 62,00 lira takip gideri düşüldükten sonra kalan tutar mükellefin vadesi önce gelen 31.07.2005 vadeli gelir vergisi ve buna ilişkin gecikme zammı borcundan başlayarak sırası ile 26.08.2005 vadeli gelir stopaj vergisi, 26.09.2005 vadeli katma değer vergisi ve bu vergilere ilişkin gecikme zamlarına mahsup edilecektir.

Bu mahsuplardan sonra yapılan tahsilattan 6.572,71 lira kalacaktır. Ancak, kalan tutar 26.10.2005 vadeli Katma Değer Vergisi ve gecikme zammının tamamını karşılamadığından mahsup alacak aslı ve gecikme zammına orantılı olarak yapılacaktır.

Bunun için öncelikle borca uygulanacak gecikme zammı ile bu alacağın asıl ve fer'i toplamı hesaplanacaktır.

Gecikme zammı, 27.10.2005 ile 25.02.2007 tarihleri arasında geçen süre için 3.010,14 lira olduğundan, toplam alacak $(7.000,00 + 3.010,14 =) 10.010,14$ lira olacaktır.

Alacak aslı ve gecikme zammına yapılacak mahsup tutarlarının tespitinde aşağıdaki formül kullanılacaktır.

$$\text{Her bir alacak için yapılacak mahsup tutarı} = \frac{\text{Her bir alacak tutarı} \times \text{Yapılan ödeme}}{\text{Toplam alacak tutarı}}$$

Buna göre, 6.572,71 liranın;

$$\text{Alacak aslına mahsup edilecek tutarı} = \frac{7.000,00 \times 6.572,71}{10.010,14} = 4.596,24 \text{ lira}$$

$$\text{Gecikme zammına mahsup edilecek tutarı} = \frac{3.010,14 \times 6.572,71}{10.010,14} = 1.970,47 \text{ lira}$$

olacaktır.

Ancak, yukarıda mahsup edilen 8 tür alacaktan sonra arta kalan tutar (17.000,00-15023,53=) 1.976,47 lira olduğundan, 3.010,14 lira gecikme zammı için 1.970,47 lira yerine 1.976,47 lira ayrılacaktır.

Mahsuptan sonra kalan (7.000,00-4.596,24=)2.403,76 lira alacak aslı vade tarihinden itibaren hesaplanacak gecikme zammı ile birlikte takip edilmeye devam edilecektir.

Tecil ve Taksitlendirme

(Madde 48)

- **Tecil; tahsil edilecek duruma gelmiş amme alacaklarının ödenmesinin veya cebri icra yoluyla takip ve tahsilinin, yetkili makamın kararına ve yargı mercilerinin yürütmenin durdurulması kararına veya vergi kanunlarının ve diğer kanunların buna ilişkin hükümlerine dayanılarak belli bir süre için geri bırakılmasıdır.**
- **Tecil kapsama giren asli ve fer'i amme alacaklarının tümü için istenebilir.**
- **Tahakkuku itibariyle kesinleşip, ödenecek safhaya gelen borç tecile tabi tutulabilir.**
- **Tecil ve taksitlendirme vergi bazında yapılmaktadır.**

Tecil (Erteleme) ve Taksitlendirme-2

1-Vergi Kanunlarında Yer Alan Tecil Hükümleri

- a) 6183 sayılı A.A.T.U.H.K Md. 48**
- b) KDV Kanunun Md. 11/C**
- c) KDV Kanununun Geçici 17. Md.(DiGK Rejimi)**
- d) Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu Md.13**

2-Yargı Organları Kararına Göre Tecil

3-İdari Nedenlerle Yapılan Tecil İşlemi (Terkin için önceden tecil işlemleri yapılır)

Tecil Edilemeyecek Amme Alacakları

- 1-Katma Değer Vergisi**
- 2-Motorlu Taşıtlar Vergisi**
- 3-Geçici Vergi**
- 4-Sürekli Damga Vergisi**
- 5-Özel Tüketim Vergisi,**
- 6-Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisi**
- 7- Harçlar**
- 8-Fonlar**
- 9- Ecrimisil (Kamu malından haksız olarak yaralanmanın karşılığı)**
- 10-Eğitime Katkı Payı**
- 11-Eğitime Katkı Payına ait gecikme zammından olan alacaklar**
- 12- Ek Emlak ve Ek Motorlu Taşıtlar Vergileri (2003/3 Tahsilat İç Genelgesi)**
- 13-Pişmanlık Üzerine Verilen Beyannamelerde yer alan Amme Alacakları (VUK 371)**
- 14-Ceza İndirimine Bağlı (Vergi Usul Kanununun (VUK 376) amme alacaklarında**
- 15-Kaynak Kullanımı Destekleme Primi**
- 16-Trafik Cezaları**
- 17-Nüfus, seçim, mahkeme para cezaları**
- 18-İhracatta Vergi İadesi**

Tecilin Şartları

Tecilin Şartları:

- 1-Mükellefin yazılı bir dilekçe vermesi
- 2-**Çok zor duruma** düşecek olması
- 3-Talebin kabul edilmesi halinde teminat göstermesi
- 4-Erteleme süresince tecil faizi ödemesi
- 5-Taksitleri aylık olarak ödeme zorunluluğu
- 6-Borç ödemede iyi niyetli mükellef olması

Çok zor durum: Amme alacağının vadesinde ödenmesi veya haczin tatbiki veyahut haczolunmuş malların paraya çevrilmesi takdirinde borçlunun vergiyi doğuran ticari, sınai veya zirai faaliyetinin devamına imkan kalmaması veya bu faaliyetlerinin ağır şekilde sekteye uğramasıdır.

Mükellefin Dilekçesini Verebileceği Yerler:

Tecil ve taksitlendirme vergi bazında yapılmaktadır. Bu nedenle birden fazla vergi dairesine borcu olanlar her bir vergi dairesine ayrı ayrı başvurmak zorundalar

- 1-Borcu Bulunan Vergi Dairesi Müdürlüğüne
- 2-Vergi Dairesi Başkanlıklarına/Defterdarlık Makamına
- 3-Gelir İdaresi Başkanlığına verebilir.

Tecil Talebinde Bulunma Zamanı

Tecil Talebinde Bulunma Zamanı:

Tahakkuku itibariyle kesinleşmiş borcun ödenmesinden önceki her aşamada tecil istenebilir.

1-Vadesinden önce

2-Vadesinde

3-Vadesinden sonra tecil talebinde bulunabilir

Haczedilen malların satışından öncesine kadar talep edebilir.

Tecil Edilebilecek Amme Alacakları

1-Vergi (Gelir, Kurumlar)

2-Resim

3-Harç

4-Ceza Tahkik ve Takiplerine ait Muhakeme Masrafı

5-Vergi Cezası

6-Para Cezası

7-Gecikme Zammı

Tecilde Süre

Amme alacağı 36 ayı geçmemek üzere tecil olunabilir.

Şu kadar ki, amme borçlusunun alacaklı tahsil daireleri itibariyle tecil edilen borçlarının toplamı **ellibin Türk Lirasını (bu tutar dahil) aşmadığı takdirde teminat şartı aranmaz. Bu tutarın üzerindeki amme alacaklarının tecilinde, gösterilmesi zorunlu teminat tutarı ellibin Türk Lirasını aşan kısmın yarısıdır.**

Tecil Faizi-1

- **Tecil uygulanabilmesi için gerekli şartlardan birisi borçlunun faiz ödeme mecburiyetinde olmasıdır.**
- **Ancak aciz halindeki borçlu hakkında teminat ve faiz aranmadan 48'inci madde hükmü uygulanabilir. (AATUHK Md. 76)**
- **Tecil faiz oranı gecikme zammından daha düşüktür. (Yıllık %12)**

Tecil Faizi-2 (Madde 48)

Tecil Faizi Tutarı= $\frac{[\text{Ödenecek Taksit Tutarı} * \text{Tecil Faiz Oranı} * \text{Borcun tecilli sayıldığı tarihten taksit ödeme süresine kadar geçen gün sayısı}]}{36000}$

- ✓ Tecil faizi amme alacağının tecilli sayıldığı tarihten itibaren ödenecek taksit tutarına günlük olarak uygulanmaktadır
- ✓ Bu nedenle tecil başvuru tarihinden itibaren yapılır.
- ✓ Her ayın 30 gün çektiği varsayımıyla faiz formülündeki payda 36.000 olarak uygulanmaktadır.
- ✓ Borçlu vade tarihi gelmeden önce tecil talebinde bulunmuşsa, tecil faizi vade tarihinden itibaren hesaplanır.

Sürelî Red

Tecil talepleri reddedilenler, borçlarını reddin tebliği tarihinden itibaren idarece 30 güne kadar verilebilecek ödeme süresi içinde öderlerse bu amme alacağı ödendiği tarihe kadar faiz alınmak suretiyle tecil olunur.

Sürelî red uygulaması sadece ödeme vadesi dolmadan önce yapılan tecil talepleri için geçerlidir.

Sürelî redde bağlı tecil, verilen sürede ödemenin yapılması şartına bağlıdır. Ödeme bu sürede yapılmadığında, tecil faizi değil başlangıçtan itibaren gecikme zammının uygulanması gerekmektedir.

Tecil Faizi Oranları

Genel Tebliğ No.	Uygulama Dönemi	Yıllık Oran (%)
409	25.01.2000 - 20.12.2000 tarihleri arasında	48
412	21.12.2000 - 30.03.2001 tarihleri arasında	36
416	31.03.2001 - 01.02.2002 tarihleri arasında	72
421	02.02.2002 - 11.11.2003 tarihleri arasında	60
429	12.11.2003 - 03.03.2005 tarihleri arasında	36
434	04.03.2005 - 27.04.2006 tarihleri arasında	30
438	28.04.2006 - 20.11.2009 tarihleri arasında	24
Seri:C Sıra No:1	21.11.2009 - 20.10.2010 tarihleri arasında	19
Seri:C Sıra No:2	21.10.2010 tarihinden itibaren	12

Örnek : Mükellef (A) tarafından 30.4.2007 vadeli Kurumlar Vergisinden olan 10.000,- lira borcunun 26.4.2007 tarihinde 12 ay süreyle ödenmek üzere tecili talep edilmiştir.

Mükellefin bu talebi incelenmiş ve Mayıs-Haziran-Temmuz-Ağustos ve Eylül 2007 aylarında 5 ayda ve 5 eşit taksitte ödenmek üzere 10.5.2007 tarihinde tecil edilmiştir. Tecil edilen bu borcun mükellef tarafından 30.5.2007, 28.6.2007, 31.7.2007, 27.8.2007 ve 28.9.2007 tarihlerinde ödenmesi uygun görülmüştür.

30.4.2007 vadeli Kurumlar Vergisinden olan 10.000,- lira borç için vadesinden önce 26.4.2007 tarihinde tecil talebinde bulunduğundan tecil faizi vade tarihinden (vade tarihi hariç) itibaren uygulanacaktır.

	Tecil faizi uygulanacak süre	
	Faiz Hesaplamasına Esas Olan Tarih	Ödeme Günü
1.Taksit için	01.05.2007	30.05.2007=30 gün
2.Taksit için	01.05.2007	28.06.2007=59 gün
3.Taksit için	01.05.2007	31.07.2007=92 gün
4.Taksit için	01.05.2007	27.08.2007=119 gün
5.Taksit için	01.05.2007	28.09.2007=151 gün

Taksit tutarı $10.000/5 = 2.000,-$ liradır.

Faiz hesabında;

$$\text{Tecil Faizi} = \frac{\text{Taksit Tutarı} \times \text{Yıllık Tecil Faizi Oranı} \times \text{Gün Sayısı}}{36.000}$$

formülü kullanılacaktır.

Buna göre;

1. Taksit için tecil faizi	=	$\frac{2.000 \times 24 \times 30}{36.000}$	=	40,00 lira
2. Taksit için tecil faizi	=	$\frac{2.000 \times 24 \times 59}{36.000}$	=	78,67 lira
3. Taksit için tecil faizi	=	$\frac{2.000 \times 24 \times 92}{36.000}$	=	122,67 lira
4. Taksit için tecil faizi	=	$\frac{2.000 \times 24 \times 119}{36.000}$	=	158,67 lira

$$5. \text{ Taksit için tecil faizi} = \frac{2.000 \times 24 \times 151}{36.000} = 201,33 \text{ lira}$$

olarak hesaplanacaktır.

Bu mükelleften tecil faizleriyle birlikte;

1. taksit	=	2.000,-	+	40,-	=	2.040,00 lira
2. taksit	=	2.000,-	+	78,67	=	2.078,67 lira
3. taksit	=	2.000,-	+	122,67	=	2.122,67 lira
4. taksit	=	2.000,-	+	158,67	=	2.158,67 lira
5. taksit	=	2.000,-	+	201,33	=	2.201,33 lira
TOPLAM		10.000,- lira	+	601,34 lira	=	10.601,34 lira

tahsil edilecektir.

Örnek : - Gelir (Stopaj) Vergisinden 4.000,00 lira, Kurumlar Vergisinden 10.000,00 lira ve Gecikme Zammından 6.000,00 lira olmak üzere toplam 20.000,00 lira borç tecil edilmiş, ancak belli bir süre geçtikten sonra tecil ihlal edilmiştir. Bu borçlara karşılık tecil süresince 4.000,00 lira tecil faizi tahsil edilmiştir.

Bu durumda, mahsup edilecek tecil faizi tutarı aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

$$\text{Vergi Aslına İsalet Eden Tecil Faizi} = \frac{\text{Vergi Aslı Olan Gelir (Stopaj)Vergisi + Kurumlar Vergisi}}{\text{Tecil Edilen Toplam Borç}} \times \text{Tahsil Edilen Tecil Faizi}$$

$$\frac{(4.000,00 + 10.000,00) \times 4.000,00}{20.000,00} = 2.800,00 \text{ lira Vergi Aslına İsalet Eden Tecil Faizi}$$

Buna göre, 2.800,00 lira tutarındaki tecil faizi, vergi asılları için hesaplanacak gecikme zammından mahsup edilecektir.

Diğer taraftan, 4.000,00 – 2.800,00=1.200,00 lira tecil faizi ise gecikme zammı uygulanmayan amme alacağına ilişkin olduğundan bu tutar, borçluya red ve iade edilmeyeceği gibi borçlarına da mahsup edilmeyerek gelir yazılacaktır.

GECİKME ZAMMI

- Amme alacağının ödeme müddeti içinde ödenmeyen kısmına vadenin bitim tarihinden itibaren her ay için ayrı ayrı % 1,40 oranında gecikme zammı tatbik olunur. Ay kesirlerine isabet eden gecikme zammı günlük olarak hesap edilir.
- Gecikme zammı; 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre uygulanan vergi ziyaı cezalarında bu madde uyarınca belirlenen oranda, mahkemeler tarafından verilen ve ceza mahiyetinde olan amme alacaklarında ise bu oranın yarısı ölçüsünde uygulanır. Bunların dışındaki ceza mahiyetinde olan amme alacaklarına gecikme zammı tatbik edilmez.
- Sürenin hesaplanmasında amme alacağının vade tarihi süreye dahil edilmez, ödeme tarihi süreye dahil edilir. Vadesinde ödenmeyen amme alacaklarına vade tarihinden ödendiği/tahsil edildiği tarihe kadar geçecek süre için uygulanacak gecikme zammı tam aylar için aylık esasa; ay kesirleri için ise günlük esasa göre hesaplanacaktır.

Gecikme Zammının Hesaplanması

$$\text{Aylık esasa göre gecikme zammı tutarı} = \text{Aylık gecikme zammı oranı} \times \text{Ay sayısı} \times \text{Gecikme zammı uygulanacak tutar}$$

Günlük gecikme zammı oranının belirlenmesi: Günlük esasa göre gecikme zammı oranının belirlenmesinde aşağıdaki hususlara uyulacaktır.

- 1 ay 30 gün olarak dikkate alınacaktır.
- Günlük gecikme zammı oranı (Geçerli Aylık Oran/30) formülüyle bulunacaktır.
- Bulunan bu katsayının virgülden sonraki ilk 6 hanesi hesaplamalarda kullanılacaktır.

Örnek :

Hopa Vergi Dairesi Müdürlüğü mükelleflerinden (E), 100.000,00 TL tutarlı ve 23.10.2011 vadeli vergisini ve buna ilişkin gecikme zammını 10.01.2012 tarihinde ödediği takdirde,

Gecikme zammı;

23.10.2011-22.12.2011 tarihleri arasındaki 2 aylık süre için (aylık %1,40 oranında) aylık esasa göre,

23.12.2011-10.01.2012 tarihleri arasındaki 19 günlük süre için ise günlük esasa göre, hesaplanacaktır.

Borcun 2 tam aylık süre için gecikme zammı tutarı

$$= (\% 1,4 \times 2 \text{ ay}) \times 100.000,00 = \% 2,8 \times 100.000,00 = 2.800,00 \text{ TL}$$

- Bu borcun 23.12.2011-10.01.2012 tarihleri arasındaki 19 günlük ay kesri için gecikme zammı tutarı ise aşağıdaki şekilde hesaplanacaktır.

- Günlük gecikme zammı oranı: $(1,4/100/30=)$ 0.000466

(günlük gecikme zammı oranı) x (gün sayısı) x (gecikme zammı uygulanacak tutar)

$$= (0.000466) \times 19 \times 100.000,00 = 885,4 \text{ TL}$$

- Böylece mükellef (E)'den 100.000,00 TL vergi borcunun yanında ayrıca $(2.800,00 + 885,40=)$ 3.685,40 TL gecikme zammı tutarının da tahsil edilmesi gerekmektedir.

- Bu hesaplamalarda ödeme tarihinin süreye dahil edilmesi, vade tarihinin ise süreye dahil edilmemesi gerekmektedir.

Gecikme Zammı Oranının Değişmesi

- 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesinin bu hükmüne istinaden Bakanlar Kurulu Kararıyla aylık gecikme zammı oranının yeniden belirlendiği hallerde, gecikme zammı hesaplamasında aşağıda belirtilen açıklamalara göre işlem yapılacaktır.
- **Aylık Esasa Göre:** Aylık esasa göre gecikme zammının hesaplanacağı bir aylık süre içindeki bir tarihte oran değişikliği yapılırsa, bu bir aylık sürenin tamamına eski oran tatbik edilecektir.
- **Günlük Esasa Göre:** Ay kesirleri için gecikme zammının hesaplanması günlük esasa göre yapıldığından, Bakanlar Kurulu Kararının yürürlüğe girdiği gün dahil olmak üzere daha sonraki günler için yeni oran, yürürlük tarihinden önceki günler için ise eski oran tatbik edilecektir.

Gecikme Zammı Oranları

Bakanlar Kurulu Kararı	Uygulama Dönemi	Oran (%)
2001/2175 sayılı BKK	29.03.2001 - 30.01.2002 tarihleri arasında	10
2002/3550 sayılı BKK	31.01.2002 - 11.11.2003 tarihleri arasında	7
2003/6345 sayılı BKK	12.11.2003 - 01.03.2005 tarihleri arasında	4*
2005/8551 sayılı BKK	02.03.2005 - 20.04.2006 tarihleri arasında	3
2006/10302 sayılı BKK	21.04.2006 --- 18.11.2009 tarihleri arasında	2,5
2009/15565 sayılı BKK	19.11.2009 - 18.10.2010 tarihleri arasında	1,95
2010/965 sayılı BKK	19.10.2010 tarihinden itibaren	1,40

Gecikme Zammının Tatbik Müddeti

6183 sayılı Kanunun 52 nci maddesine göre, amme alacağının vade tarihinden itibaren;

- **Amme alacağının tecilinde, tecilin yapıldığı,**
- **Borçlunun iflası halinde, iflasın açıldığı,**
- **Aciz halinde bu durumun tespit edildiği,**

tarihe kadar gecikme zammı hesaplanacaktır.

CEBREN TAHSİL VE TAKİP ESASLARI

Cebren Tahsil ve Şekilleri

6183 sayılı Kanunun 54 üncü maddesinde, ödeme süresi içerisinde ödenmeyen amme alacağının tahsil dairesince cebren tahsil olunacağı ve cebren tahsilin;

- Amme borçlusu tahsil dairesine teminat göstermişse, **teminatın paraya çevrilmesi veya kefilin takibi,**
- Amme borçlusunun borcuna yetecek miktardaki **mallarının haczedilerek paraya çevrilmesi,**
- Gerekli şartlar bulunduğu takdirde **borçlunun iflasının istenmesi,**

şekillerinden birinin tatbik edilmesi suretiyle yapılacağı hükme bağlanmıştır.

Ödeme Emri (Madde 55)

- Ödeme emri, borçluya borcunun ödenmesi konusunda yapılan bir duyuru niteliğindedir.
- Ödeme emri ile tahsil dairesi cebri tahsilatı başlatır. Cebri tahsilat usulleri devreye girer.

Ödeme Emrinde Bulunacak Hususlar

- 1- Borcun asıl ve ferilerinin mahiyet ve miktarları,**
- 2- Borcun nereye ödeneceği,**
- 3- Süresinde ödenmediği veya mal bildiriminde bulunmadığı takdirde borcun cebren tahsil edileceği,**
- 4- Borçlunun mal bildiriminde bulunmadığı takdirde 3 aya kadar hapsen tazyik olunacağı,**
- 5- Gerçeğe aykırı bildirimde bulunduğu takdirde hapis ile cezalandırılacağı belirtilir.**
- 6- Borçlunun 114'üncü maddedeki vazifeleri ve bu vazifeleri yerine getirmediği takdirde hakkında tatbik edilecek olan ceza borçluya bildirilir.**

Borçluya ait Malları Ellerinde Bulunduranlar (Madde 55)

- ☐ Borcunu vadesinde ödemeyenlere ait malları elinde bulunduran üçüncü şahıslardan bu malları 7 gün içinde bildirmeleri istenir.
- ☐ İstek yazı ile yapılır.
- ☐ Talebe rağmen bildirim yapmayanlar 113. maddede yazılı ceza ile cezalandırılır.

Teminatlı Alacaklarda Takip Usulü (Madde 56)

Vadesinde ödenmediğinde teminatlı alacaklar için ödeme emri çıkarılamaz

**Bunun yerine borçluya gönderilecek bir yazı ile borcunu 7 gün içinde ödemesi aksi halde teminatın paraya çevrileceği bildirilir.
(Ödeme Bildirisi)**

7 gün içinde borç ödenmediğinde teminat paraya çevrilerek amme alacağı tahsil edilir.

Teminatlı alacaklar için borçluya yazılan yazı ödeme emri hükmünde olduğundan dava konusu yapılabilir.

Kefil ve Yabancı veya Kurum Temsilcilerinde Takip (Madde 57)

- ✓ Kefil ve yabancı şahıs veya kurumların Türkiye'deki temsilcileri aynen borçluların tabi tutuldukları usullerle cebri takibata tabi tutulacaktır.
- ✓ 11 inci maddeye göre gösterilen kefiller müteselsil kefil ve müşterek müteselsil borçlu olduklarından, asıl borçluya müracaat etmeden doğrudan doğruya takibatta bulunabileceklerdir.
- ✓ 82 nci madde uyarınca, borçluya veya zilyede bırakılan hacizli mallara kefalet eden şahıs da, bu maddeye göre, aynen borçlulara uygulanan usullerle takip edilebileceklerdir.

Ödeme Emrine Karşı Dava Açma (Madde 58)

- ✓ 6183 sayılı Kanun 55 inci maddesine göre ödeme süresi içinde ödenmeyen bir amme alacağının takibi için düzenlenerek muhatabına tebliğ edilmiş olan ödeme emirlerine karşı borçlu tarafından **7 gün içinde** ilgili idari yargı merciinde (mahkemesinde) dava açılabilir.
- ✓ Ödeme emrine karşı açılan davalarda, 2577 sayılı Kanun hükümleri uygulanacağından ilk derece mahkemesinin verdiği kararlar, kesin olmayıp üst yargı mercii nezdinde **temyiz veya itiraza** konu olabilecektir.

Dava Açma Nedenleri

Böyle Bir Borcu Olmadığı

Borç Tamamen Ödenmiştir

Mahsup İmkânı varken Yapılmamıştır.

Vade hala tamamlanmamıştır.

Tahakkukla ilgili tebligatın geçersizliği

Borcun zamanaşımına uğramış olduğu

Amme alacağını kaldıran diğer nedenler (VUK 110-126)

- ✓ **Ödeme emirlerine karşı dava 7 gün içinde açılır.**
- ✓ **Yetkili mahkeme tahsil dairesinin bulunduğu yer mahkemesidir.**
- ✓ **Ödeme emrine karşı kısmi dava açılabilir. Dava konusu borcun mahiyeti ve tutarının açıkça yazılması gerekir.**
- ✓ **Ödeme emrine karşı dava açan borçlu teminat gösterdiğinde takibat işlemleri dava konusu borç miktarı için mahkeme kararına kadar durur.**
- ✓ **Mal bildirimi zorunluluğunun kalkması için sadece dava açmak yeterlidir.**
- ✓ **Takibatın durması için davanın açılması ile beraber teminat gösterilmesi gerekir**

Haksız Çıkma Zammı (Madde 58)

- ✓ Ödeme emrine karşı dava açanlar, davayı kaybettiklerinde 58 inci madde uyarınca dava konusu yapılan tutarın %10'u oranında haksız çıkma zammı alınır.
- ✓ Bu zammın ödenmesi için vergi mahkemesinden sonra Danıştay'a başvurulmuşsa, Danıştay'dan da karar çıkmış olması gerekir.

Mal Bildirimi (Madde 59)

- ☐ Kendisine ödeme emri tebliğ edilen borçlu 7 gün içinde borcunu ödemek veya mal bildiriminde bulunmak zorundadır.
- ☐ Mal bildirimi mutlaka bir malın bildirilmesini ifade etmez. Haczedilebilecek malı olmadığını bildirmek de mal bildirimidir.
- ☐ Borcuna yetecek miktarda mal bildiriminde bulunması yeterlidir. Servet beyanı gerekmez.
- ☐ Bildirilen malın borcu karşılayıp karşılamayacağını takdiri tahsil dairesine aittir.

Mal Bildiriminde Bulunmayanlar

- **Hapsen tazyik hükmü**, borçluyu mal bildiriminde bulunmaya zorlayan bir müessesedir.
- **Ödeme Emrinin Tebliği İki Sonuç Doğurur:**
 - ✓ 7 gün içinde ödeme yapılmasını, veya
 - ✓ 7 gün içinde mal beyanında bulundurmayı gerektirir. Haciz için de böyle bir bildirim gereklidir.
- Bir borç için sadece bir defa hapsen tazyik kararı alınabilir.
- Ayı ayrı ödeme emirleri ile takip edilen borçlar için ayrı ayrı hapsen tazyik kararı alınabilir.

Gerçeğe Aykırı Mal Bildirimi

- 1-Başkasının malını kendi malı olarak göstermesi.**
- 2-Bildirdiği mal üzerindeki üçüncü şahısların haklarını bildirmemesi.**
- 3-Malı olduğu halde beyan ettiğinden başka malları olmadığını bildirmesi.**

Mal Edinme ve Artırmalarının Bildirilmesi

- **Mal bildiriminde malı olmadığını beyan eden ya da borca yetecek kadar mal beyan etmemiş olan borçlu, sonradan edindiği malları ve gelirindeki artmaları, edinme ve artma tarihinden itibaren 15 gün içinde tahsil dairesine bildirmek zorundadır.**
- **Mal ve gelirindeki artışları bildirme mecburiyetine uymayanlar 6183 sayılı Kanunun 112 nci maddesindeki ceza ile cezalandırılır.**

HACİZ

6183 sayılı Kanunun 62 nci maddesinin birinci fıkrasında,

“Borçlunun mal bildiriminde gösterilen veya tahsil dairesince tespit edilen borçlu veya üçüncü şahıslar elindeki menkul malları ile gayrimenkullerinden, alacak ve haklarından amme alacağına yetecek miktarı tahsil dairesince haczolunur.”

hükmü yer almaktadır.

Haciz - 2

- Bu hükme göre, amme alacağının takibinde haciz tatbiki için borçlunun mal bildiriminde bulunması şart değildir. Kendisine ödeme emri tebliğ edilen borçlunun Kanunda belirtilen süre içerisinde mal bildiriminde bulunmaması halinde, tahsil dairesince tespit edilen borçlu veya üçüncü şahıslar elindeki menkul ve gayrimenkul malları ile alacak ve haklarından amme alacağını karşılayacak miktarının derhal haczi gerekmektedir.
- Ödeme emri tebliği üzerine mal bildiriminde bulunmayan borçlunun, Kanunun 60 ıncı maddesine göre hapsen tazyik edilmesi, borçluya ait malların tahsil dairesince haczine engel değildir.
- Bu itibarla, amme alacağını süresi içerisinde ödemediği için aynı Kanunun 55 inci maddesi gereğince kendisine ödeme emri tebliğ edilen borçlunun 7 gün içerisinde borcunu ödememesi veya mal bildiriminde bulunmaması halinde, hakkında bir taraftan 60 ıncı maddeye göre işlem yapılmakla beraber diğer taraftan da tahsil dairesince tespit edilecek olan malların 62 nci maddeye göre haczedilerek 84 üncü ve müteakip maddelerde açıklandığı şekilde paraya çevrilmesi ve bu suretle amme alacağının tahsilinin sağlanması gerekir.

Alacaklı Amme İdareleri Arasında Hacze İştirak

- 6183 sayılı Kanunun 69 uncu maddesinde, her amme idaresinin diğer amme idareleri tarafından yapılan hacizlere, alacağı bu **haciz tarihinden önce tahakkuk etmiş olmak şartıyla** haczedilen mallardan herhangi biri paraya çevrilinceye kadar iştirak edebileceği düzenlenmiştir.
- Amme idareleri arasında hacze iştirak edilmesi halinde hacizli malın bedelinden **ilk önce haczi yapan dairenin alacağı tahsil olunur**. Artanı hacze iştirak tarihi sırasıyla alacaklarına mahsup edilmek üzere hacze iştirak eden diğer dairelere ödenir.

Haczedilemeyecek Mallar

- 1- Devlet malları ile hususi kanunlarda haczi caiz olmadığını gösteren mallar.
- 2- Borçlunun şahsi ve mesleği için gerekli elbise ve eşyası ile, borçlu ve ailesine gerekli olan yatak takımları ve ibadete mahsus kitap ve eşyası.
- 3- Vazgeçilmesi kabil olmayan mutfak takımı ve pek lüzumlu ev eşyası.
- 4- Borçlu çiftçi ise kendisinin ve ailesinin geçimleri için zaruri olan arazi ve çift hayvanları ve taşıtları ve diğer teferruat ve tarım aletleri; çiftçi değil ise sanat ve mesleği için gerekli olan alet ve edevatı ve kitapları; arabacı, kayıkçı, hamal gibi küçük taşıt sahiplerinin ancak geçimlerini sağlayan taşıt vasıtaları.
- 5- Borçlu veya ailesinin geçimleri için gerekli ise, borçlunun tercih edeceği bir süt veren mandası veya ineği veyahut üç keçi veya koyunu ve bunların üç aylık yem ve yataklıkları.
- 6- Borçlu ve ailesinin iki aylık yiyecek ve yakacakları
- 7- Memleketin ordu ve zabıta hizmetlerinde malul olanlara bağlanan emekli aylıkları ile bunların dul ve yetimlerine bağlanan aylıklar.
- 8- Bir yardım sandığı tarafından sağlanan zaruret ve ölüm gibi hallerde bağlanan aylıklar.
- 9- Askerlik mamullerine, şehit yetimlerine verilen harb malullüğü zamları.
- 10- Borçlunun haline münasip evi “ancak evin değeri fazla ise bedelinden haline münasip bir yer alınabilecek miktarı borçluya bırakılmak üzere haczedilerek satılabilir.”
- 11- Harcırah kanununa göre yapılan ödemeler.
- 12- 2022 sayılı kanun uyarınca bağlanan aylıklar.

Kısmen Haczedilebilen Gelirler

- 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun (AATUHK)'nın “kısmen haczedilebilen gelirler” başlıklı 71 inci maddesine göre; aylıklar, ödenekler, her çeşit ücretler, intifa hakları ve hasılatı, ilama bağlı olmayan nafakalar, emekli aylıkları, sigorta ve emeklilik sandıkları tarafından bağlanan gelirler kısmen haczolunabilir. **Ancak haczolunacak miktar bunların üçte birinden çok, dörtte birinden az olamaz. Asgari ücreti aşmayan aylık gelirlerin onda birinden fazlası haczolunamaz.**

Haczedilen Malların Paraya Çevrilmesi

6183 sayılı Kanunun 74 üncü maddesinde, haczedilen her türlü malların satılarak paraya çevrileceği hükme bağlanmıştır.

- Madde hükmüne göre, satıştan elde edilen bedelden, takip masrafları ve takip edilen amme alacağı düşüldükten sonra geriye kalan kısım borçlunun ödeme zamanı gelmiş veya muacceliyet kesbetmiş borçlarına mahsup edilir ve artanı, hacze iştirak etmiş başka daire yoksa borçluya verilir, hacze iştirak etmiş başka daire varsa, artan kısımdan evvela bu dairelerin alacakları ayrıldıktan sonra, bakiyesi borçluya verilir.
- Satışa çıkarılan hacizli malın, satışından elde edilecek bedelin amme alacağından önce ödenmesi gereken borçlarla, takip giderlerini geçmeyeceğinin kesin olarak anlaşıldığı hallerde, madde hükmü tahsil dairesine satışı erteleme yetkisi vermektedir.
- Ancak, tahsil dairesinin satışı ertelemesinin, amme idaresi alacağından önce alacağı bulunan kişilerin takip haklarını etkilemeyeceği tabiidir.

Aciz Hali ve Aczin Neticeleri

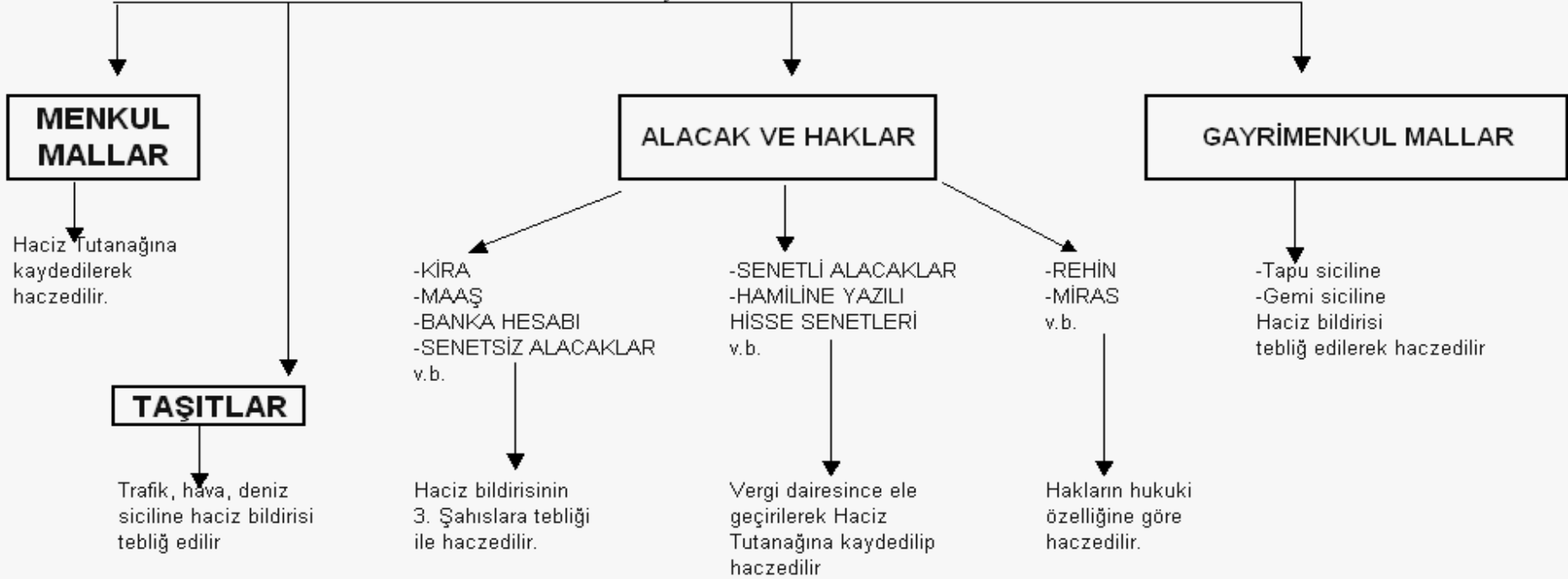
- 6183 sayılı Kanunun 75 ve 76 ncı maddelerinde aciz hali ve aczin neticeleri düzenlenmiştir. Buna göre, yapılan takip sonunda, borçlunun haczi caiz malı olmadığı veya bulunan malların satış bedeli borcunu karşılamadığı takdirde borçlu aciz halinde sayılmaktadır.
- Borçlunun aciz hali, yapılan takip aşamalarıyla bakiye borç tutarı bir aciz fişinde gösterilerek tespit olunur.
- **Aciz halindeki borçlu hakkında teminat ve faiz aranmadan 48 inci madde hükmü tatbik olunabilir.**
- Aciz hali tespit edilmiş borçlunun borçları talebi üzerine faiz ve teminat aranmaksızın ertelenebilir. Mükellefin mal edindiğinin tespiti halinde aciz hali ortadan kalkar ve takibat işlemlerine devam edilir.
- Alacaklı tahsil dairesi aciz halindeki borçlunun mali durumunu zamanaşımı süresi içinde devamlı olarak takip eder.
- Borçlunun mal edindiğinin saptanması halinde haciz varakalarına istinaden gerekli haciz yapılır. Haczedilen malların değerinin takipli alacağı karşıladığının tespiti halinde aciz hali kaldırılır.

Menkul Malların Haczi

- Menkul malların haczinde, **haczi yapan memur haczettiği mala değer biçer**. Borçlu isterse veya tahsil dairesi gerek görürse yeniden **bilirkişiye** değerlendirme yaptırılır. Bu takdirde bilirkişi ücreti takip masrafı olarak borçludan tahsil edilir.
- Menkul mallar tahsil dairelerince, tahsil dairelerinin satış mahallinde açık artırma ve peşin para ile satılır. Tahsil dairesince uygun görülmesi halinde, artırma malın mahallinde de yapılabilir.
- Gerekli hallerde, artırmanın yapılacağı yer, gün ve saat ile satılacak malın nev'i ve evsafı önceden ilan olunur.
- Haczedilen menkul mallara verilen bedel, bu mallar için öngörülen bedelin %75'inden daha az olursa veya hiç alıcı çıkmazsa;
- İlk artırma tarihinden itibaren 15 gün içinde uygun görülen zamanlarda tekrar satışa çıkarılır. Bu ikinci artırmada verilen bedel ne olursa olsun mal satılır.
- Menkul mallar yerinde veya başka bir yere götürüldüğü halde yine satılamaz veya taşınma giderlerinin fazla olması nedeniyle başka bir yere götürülmesi uygun görülmez ise 15 günün bitiminden itibaren 6 ay içinde pazarlıkla satılır.-Yine satılamazsa borçluya geri verilir.

HACİZ VARAKASI (Vali-Kaymakam Tasdik Eder)

BORÇLUNUN MAL VARLIĞI

* Haciz Tutanağı: Menkul mal hacizlerinde kullanılan ve haczedilen malın miktarının, özelliklerinin ve değerinin kaydedildiği belgedir.

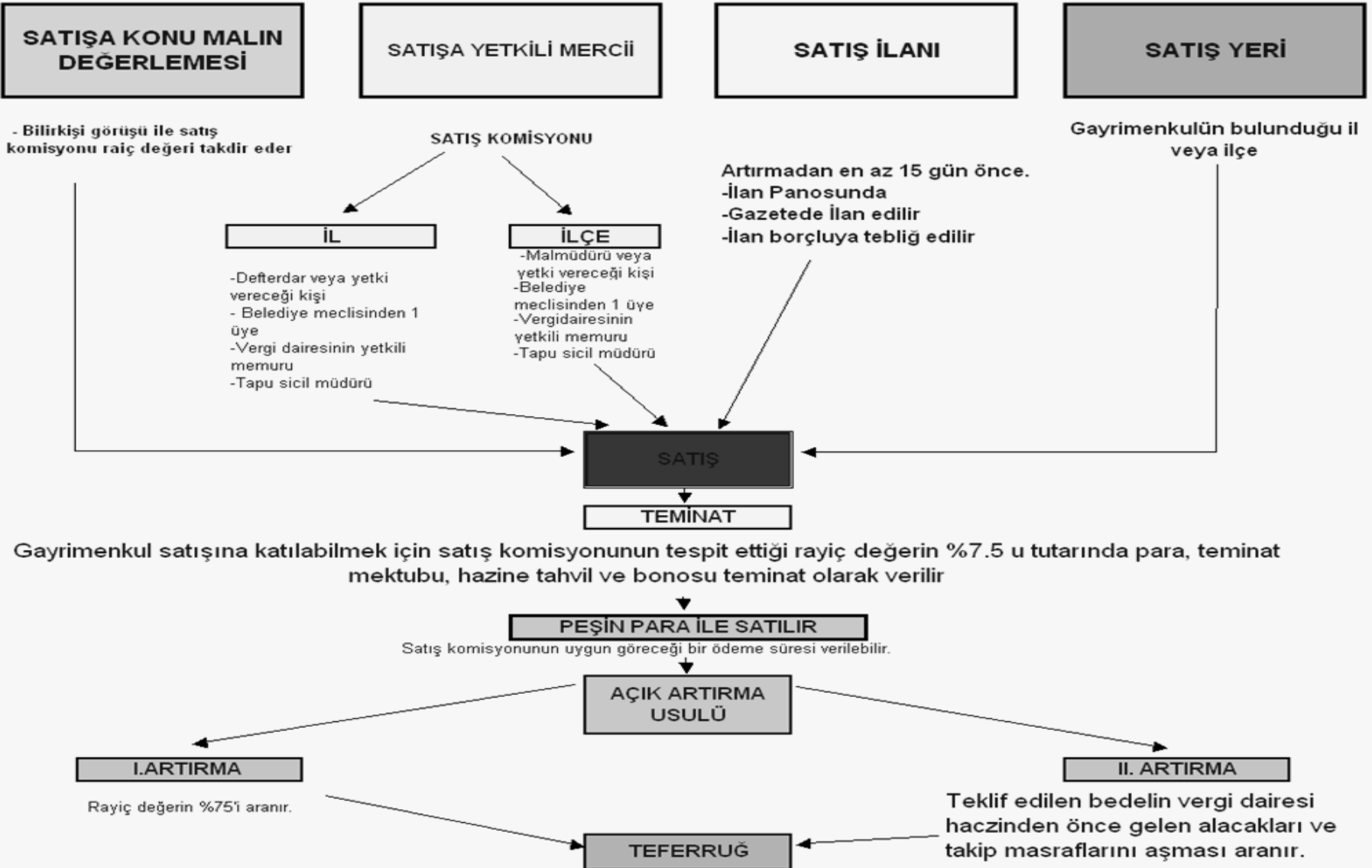
**Haciz Bildirisi : Gayrimenkul mal hacizleri ile alacak ve hakların haczinde kullanılan bir yazıdır.

Gayrimenkullerin Haczi

- 6183 sayılı Kanunun 88 inci maddesinde, her türlü gayrimenkul malların ve gemilerin haczinin, bu malların kayıtlı oldukları sicillere işlenmek üzere ve haciz bildirisi düzenlenmek suretiyle tapuya veya gemi sicillerinin tutulduğu daireye tebliğ edilerek yapılacağı belirtilmiştir.
- Gayrimenkul ve gemilerin, gerek teminat olarak alınmaları ve gerekse ihtiyati veya kat'i olarak haczedilmeleri durumlarında, tahsil dairelerince amme alacağı tutarının haciz bildirilerinde mutlaka bildirilmesi zorunludur. Düzenlenecek haciz bildirilerinin amme alacağının aslını ve fer'ilerini kapsamasına dikkat edilmesi gerekmektedir. Bu şekilde hacze konu olan amme alacağı tutarının haciz tarihinden sonra artması halinde re'sen; borçlusu tarafından ödemede bulunulmak veya diğer şekillerde tahsilat yapılmak suretiyle azalması halinde de ilgililerin talebi üzerine son durumları (bakiye tutarı) ilgili tapu veya gemi siciline bildirilir.
- Gayrimenkulün haczi onun hasılat ve menfaatlerini de kapsamaktadır. Bu nedenle tahsil dairesinin, haczettiği gayrimenkulün hasılat ve menfaatlerini toplaması, idare ve işletilmesi için lazım gelen tedbirleri bizzat alması gerekir.
- Gayrimenkul haczedildiğinde, gayrimenkul kendilerine rehnedilmiş alacaklılara tapu idaresince haciz hakkında bilgi verilmesi gerekmektedir.

Haczedilen Gayrimenkullerin Satış Süreci

İflas Yoluyla Takip

- 6183 sayılı Kanunun 100 üncü maddesi ile amme alacaklarının tahsili için İcra ve İflas Kanunu hükümleri çerçevesinde amme borçlusunun iflasının istenebileceği, iflas dairelerinin de amme alacaklarının iflas masasına geçirilmesini temin için, hakkında iflas açılan kimseleri ve tasfiye şekillerinden hangisinin uygulanacağını bulunduğu yerdeki amme idarelerine zamanında bildirmeye mecbur oldukları düzenlenmiştir.

Konkordato

- 6183 sayılı Kanunun 101 inci maddesi ile amme idaresi tarafından iflas talebinde bulunulsa dahi tasdik edilen konkordatonun amme alacakları için mecbur olmadığı hükme bağlanmıştır.
- Konkordato müessesesi 2004 sayılı Kanunun 285 ve devamı maddelerinde düzenlenmiştir.
- 6183 sayılı Kanunun 101 inci maddesi tür ayrımına ya da alacaklı amme idaresi ayrımına gitmeden Kanun hükümlerine göre takip edilen tüm amme alacakları için tasdik edilen konkordatonun mecburi olmadığını açıkça hükme bağladığından bu hususta herhangi bir tereddüde yer olmadığı tabiidir.

Tahsil Zamanaşımı

- 6183 sayılı Kanunun 102 nci maddesinde ;

“Amme alacağı, vadesinin rastladığı takvim yılını takip eden takvim yılı başından itibaren 5 yıl içinde tahsil edilmezse zamanaşımına uğrar, para cezalarına ait hususi kanunlardaki zamanaşımı hükümleri mahfuzdur.

Zamanaşımından sonra mükellefin rızaen yapacağı ödemeler kabul olunur.”

hükmü yer almaktadır.

Tahsil Zamanaşımı - 2

- 6183 sayılı Kanunun 102 nci maddesi uyarınca, gerek özel kanunlarında ödeme süresi gösterilmiş olsun, gerekse özel kanunlarında ödeme süresi gösterilmemiş olduğu için ödeme süresi 37 nci maddeye göre tayin ve tespit edilmiş bulunsun, bütün amme alacaklarının (para cezaları ile ilgili açıklamalar çerçevesinde bu cezalar hariç) zamanaşımının tayininde (Kanunun 104 üncü maddesine göre zamanaşımının durması hali hariç olmak üzere), vade tarihinin rastladığı takvim yılını takip edecek olan takvim yılının başı esas alınacaktır.

Zamanaşımının Kesilmesi

- 6183 sayılı Kanunun 103 üncü maddesinde zamanaşımının kesilmesi düzenlenmiştir.
- Madde hükmüne göre zamanaşımının kesilmesi halinde, amme alacağının zamanaşımı süresinin hesabında, zamanaşımının kesildiği tarihin rastladığı takvim yılını takip eden takvim yılının başı esas alınacaktır.

Zamanaşımının Kesilmesi - 2

Zamanaşımının kesilmesinde geçmiş olan süre ortadan kalkar ve zamanaşımının kesildiği tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren yeniden işlemeğe başlar.

- 1. Ödeme,**
- 2. Haciz tatbiki,**
- 3. Cebren tahsil ve takip muameleleri sonucunda yapılan her çeşit tahsilat,**
- 4. Ödeme emri tebliği,**
- 5. Mal bildirimi, mal edinme ve mal artmalarının bildirilmesi,**
- 6. Yukarıdaki 5 sırada gösterilen muamelelerden herhangi birinin kefile veya yabancı şahıs ve kurumlar mümessillerine tatbiki veya bunlar tarafından yapılması,**
- 7. İhtilaflı amme alacaklarında Mahkemelerce bozma kararı verilmesi,**
- 8. Amme alacağının teminata bağlanması,**
- 9. Mahkemelerce “Yürütmenin Durdurulması” yönünde karar verilmesi,**
- 10. İki amme idaresi arasında mevcut bir borç için alacaklı amme idaresi tarafından borçlu amme idaresine borcun ödenmesi için yazı ile müracaat edilmesi.**
- 11. Amme alacağının özel kanunlara göre ödenmek üzere müracaatta bulunulması ve/veya ödeme planına bağlanması.**

Tahsil Zamanaşımının Durması

Amme Borçlusunun yabancı memlekette bulunması	dolayısıyla hakkında takibat yapılmasına imkan yoksa	bu hallerin devamı müddetince zamanaşımı işlemez.
Amme Borçlusunun Hileli iflas etmesi		
Amme Borçlusunun Terekesinin tasfiyesi		

İDARİ YARGILAMA USULÜ KANUNU

VERGİ DAVALARINA BAKMAYA YETKİLİ MAHKEMELER

Vergi Mahkemeleri

Vergi mahkemeleri, vergi uyuşmazlıklarından doğan davaları Danıştay öncesinde karara bağlayan bir ilk derece yargı organıdır. Vergi davaları ya mahkeme heyetince ya da tek hakimle karara bağlanır. Tek hakimle bakılan davaların sonuçlarına karşı, bölge idare mahkemesine, kurulca verilen kararlara karşı ise Danıştay'a temyiz yolu ile başvurulabilir.

Bölge İdare Mahkemeleri

Vergi mahkemesinin tek hakimle vermiş olduğu kararlar bölge idare mahkemelerince incelenir ve karara bağlanır. Bölge idare mahkemelerince incelenen ve karara bağlanan vergi davaları, kesin olup, bu kararlar için temyiz yolu ile Danıştay'da dava açılmaz.

Danıştay

Danıştay; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş Yüksek İdare Mahkemesi, danışma ve inceleme merciidir. Vergi mahkemelerinin kurulca verecekleri tüm kararlara karşı temyiz yolu ile Danıştay da dava açılabilir

DAVANIN KAPSAMI

- Genel olarak genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlarla benzeri mali yükümlülükler ve bunlara ilişkin zam ve cezalar ile tarifeler dolayısıyla ortaya çıkacak uyuşmazlıklar vergi davasının konusunu oluşturmaktadır. Bunun yanında kamu alacağının tahsiline ilişkin uygulamalar da vergi davalarının konusunu oluşturabilir.
- Diğer yandan Vergi Usul Kanunu'nun 378 inci maddesine göre; vergi davası açabilmek için uyuşmazlığa konu olan **verginin tarh edilmesi, cezanın kesilmesi, tadilat ve takdir komisyonları kararlarının tebliğ edilmiş olması; tevkif yoluyla alınan vergilerde ise, istihkak sahiplerine ödemenin yapılmış ve ödemeyi yapan tarafından verginin kesilmiş olması** gerekmektedir. Aynı maddede mükelleflerin beyan ettikleri matrahlara ve bu matrahlar üzerinden tarh edilen vergilere karşı dava açamayacakları belirtilmiş, ancak Vergi Usul Kanunu'nun vergi hatalarına ait hükümleri hariç tutulmuştur.
- İlave vergi tarh edilmesi dava konusu olabilir. Burada söz konusu olan tarhiyat, mükelleflerin beyanı üzerine alınan vergilere ek olarak ikmalen, re'sen veya idarece yapılan tarhiyattır.

- a- Mükellefin hataların düzeltilmesi talebinin reddi veya talebin cevapsız kalması dava konusu olabilir. Mükellefin talebine karşı (60) gün içinde cevap verilmemiş olması halinde talep reddedilmiş sayılmaktadır. Bu durumda veya talebin açıkça reddedilmesi halinde, (60) günlük sürenin bitmesinden itibaren dava açma süresi içinde mükelleflerin dava açma hakları vardır.
- b- İhtirazi kayıtla verilen beyanname üzerinden hesaplanan vergiler dava konusu olabilir. Vergi Usul Kanunu'ndan mükelleflerin beyan ettikleri matrahlara ve bu matrahlar üzerinden tarh edilen vergilere karşı dava açamayacakları hükmünün istisnası sadece vergi ihtirazi kayıtla beyanda bulunulması durumudur.
- c- Ceza kesilmesi dava konusu olabilir. Cezanın kesilmiş ve muhatabına tebliğ edilmiş olması halinde, ceza muhataplarının adlarına kesilen cezalara karşı dava açma hakları vardır.
- d- Mükellefler, 6183 sayılı Kanuna göre, kendilerine tebliğ edilen ödeme emirlerine karşı (7) gün içinde dava açabilirler. Hakkında ihtiyati haciz tatbik edilenler, haczin tatbiki, gıyapta yapılan hacizler de haczin tebliği tarihinden itibaren 7 gün içinde dava açabileceklerdir

YETKİLİ VERGİ MAHKEMESİ

- Vergi uyuşmazlıklarında yetkili mahkemeyi aşağıdaki esaslara göre belirlemek gerekir.
- Uyuşmazlık konusu vergi, resim, harç ve benzeri mali yükümlerin tarh ve tahakkuku ile zam ve cezalardan doğan uyuşmazlıklarda yetkili mahkeme, bu işlemleri yapan dairenin bulunduğu yerdeki vergi mahkemesidir.
- A.A.T.U.H.K.'un uygulamasından doğan uyuşmazlıklarda yetkili vergi mahkemesi, ödeme emrini düzenleyen dairenin bulunduğu yerdeki vergi mahkemesidir.

DAVA AÇMAYA YETKİLİ OLANLAR

- **Mükellefler ve kendilerine vergi cezası kesilenler, tarh edilen vergilere ve kesilen cezalara karşı vergi mahkemesinde dava açabilirler.**
- **Gerçek kişiler bizzat kendileri dava açabilecekleri gibi kanuni vekilleri vasıtasıyla da dava açabilirler. Dava ehliyetine sahip kişinin vekili sıfatıyla dava açacak kişinin avukat olması şarttır.**
- **Küçükler ve kısıtlılar ile tüzel kişilerde vergi davaları kanuni temsilciler tarafından açılır.**

DAVA AÇMA SÜRELERİ

- Dava açma süresi; özel kanunlarında ayrı süre gösterilmeyen hallerde Danıştay ve vergi mahkemelerinde otuz gündür.
- Dava açma süresinin bittiği tarihi belirlemek açısından önemli olan husus, bu sürenin başlangıcını doğru belirleyebilmektedir.

Dava Açma Süresinin Başlangıcı

Tahakkuku tahsile bağlı olan vergilerde tahsilatın yapıldığı,
Tebliğ yapılan hallerde veya tebliğ yerine geçen işlemlerde tebliğin yapıldığı,
Tevkif yoluyla alınan vergilerde, istihkak sahiplerine ödemenin yapıldığı,

Tescile bağlı vergilerde tescilin yapıldığı

İdarenin dava açması gereken konularda, ilgili merci yada komisyon kararının idareye geldiği, tarihi izleyen günden başlayacaktır.

YÜRÜTMENİN DURDURULMASI

- Danıştay veya idari mahkemeler, idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç veya imkansız zararların doğması ve idari işlemin açıkça hukuka aykırı olması şartlarının birlikte gerçekleşmesi durumunda yürütmenin durdurulmasına karar vermektedirler.
- Vergi davası açıldığında tahsilatın kendiliğinden durmadığı hallerde, yürütmenin durdurulması mahkemenin vereceği karara bağlı olmaktadır.

KARARLARIN SONUÇLARI

- **Bağımsız yargı organının vereceği kararın bir anlam ifade edebilmesi için, yargı organı kararının gerekleri davalı idare tarafından yerine getirilmelidir. Prensip olarak tüm vergi mahkemesi kararlarında idare 60 gün içinde işlem tesis etmeye mecburdur.**
- **Vergi mahkemesince verilecek kararın gereklerinin yasal süre içinde yerine getirilmemesi halinde ilgililer idare aleyhine maddi ve manevi tazminat davası açabilecektir. Tazminat davasının açılacağı mahkeme, kararı uygulanmayan idari yargı yeri olacaktır.**

VERGİ MAHKEMELERİNİN KARARLARINA KARŞI BAŞVURU YOLLARI

- Vergi mahkemelerinin vereceği kararlara karşı, tarafların başvurabileceği kanun yollarını iki bölüme ayırarak incelemek yerinde olacaktır. Buna göre, mahkeme kararlarına karşı başvurulacak kanun yolları;
- a- Vergi mahkemesi kararına karşı taraflara, hiçbir şarta gerek kalmaksızın, başka kanunlarda aksine hüküm olsa dahi tanınan kanun yolları olan “itiraz” ve “temyiz” ile,
- b- İ.Y.U.K.’nda belirtilen şartların gerçekleşmesi halinde uygulanabilecek, kanun yolları olan “kanun yararına bozma”, “yargılamanın yenilenmesi” ve “kararın düzeltilmesi” olarak ifade edilebilir.

- **İtiraz**

- Vergi mahkemelerinin tek hakimli olarak verdiği nihai kararlara karşı, mahkeme kararının taraflara tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde mahkemenin bulunduğu yargı çevresindeki bölge idare mahkemesine itiraz edilebilir. Bölge idare mahkemesinin, vereceği kararlar kesindir. Bu kararlar hakkında temyiz yoluna başvurulamaz. Ancak İ.Y.U.K.'nın 51'inci maddesine göre bu kararların kanun yararına bozulması mümkündür.

- **Temyiz**

- Vergi mahkemelerinin kurul halinde verdikleri nihai kararların tamamı Danıştay'da temyiz edilebilir. Danıştay Dava Daireleri ile idare ve vergi mahkemelerinin nihai kararları başka kanunlarda aksine hüküm bulunsa dahi Danıştay'da temyiz edilebilir.

• Kanun Yararına Bozma

- Danıştay Başsavcısına veya ilgili Bakanlığa temyiz hakkı tanıyan bir başka olağanüstü kanun yolu ise “ kanun yararına bozmadır. ”
- Kanun yararına bozma usulünün uygulanabilmesi için gerekli olan şartlar aşağıdaki gibidir.
- Vergi uyuşmazlıklarında, kanun yararına temyizi istenecek mahkeme kararının vergi mahkemesinin yada bölge idare mahkemesinin kararı olması gerekir. Danıştay’ca ilk derece mahkemesi olarak verilip, temyiz incelemesinden geçmeden kesinleşmiş bulunan kararlardan niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade edenlerde kanun yararına bozulabilir.
- Kanun yararına temyizi istenecek olan kararın kesinleşmiş olması gerekir. Buna göre vergi mahkemesinin kararı taraflara tebliğ edilmiş ve itiraz ve temyiz süresinin geçmiş olması yada itiraz yoluna başvurulmuş olması halinde bölge idare mahkemesinin karar vermesi ve bu kararın taraflara tebliğ edilmiş olması gerekmektedir.
- Vergi mahkemesinin verdiği karar kesinleşmiş olmasının yanında Danıştay’ın incelemesinden de geçmemiş olacaktır. Buna göre Danıştay’da temyizen incelenmiş bulunan vergi mahkemesi kararları hakkında kanun yararına bozma istenemeyecektir.
- Kanun yararına bozulması istenecek vergi mahkemesi kararının niteliği bakımından yürürlükteki hukuka aykırı bir sonucu ifade etmesi gerekir.
- Kanun yararına temyiz yoluna başvurma yetkisi sadece Danıştay Başsavcısına (ilgili bakanlıkların göstereceği lüzum üzerine veya kendiliğinden kullanılabilir) tanınmıştır.
- Temyiz isteğinin Danıştay tarafından yerinde görülmesi halinde, ilgili mahkemenin kararı kanun yararına bozulacaktır. Bu bozma kararı, daha önce kesinleşmiş olan mahkeme veya Danıştay kararının hukuki sonuçlarını ortadan kaldırmaz.

• **Yargılamanın Yenilenmesi**

Yargılamanın yenilenmesi, mahkeme kararının dayandığı maddi hususların belli sebeplerin varlığı halinde geçersiz olmasından dolayı başvurulabilecek olağanüstü bir kanun yoludur.

Yargılamanın yenilenmesi için gerekli olan sebeplere aşağıdaki örnekler verilebilir.

- **Zorlayıcı sebepler dolayısıyla veya lehine karar verilen tarafın eyleminden doğan bir sebeple elde edilmeyen bir belgenin kararın verilmesinden sonra ele geçirilmiş olması,**
- **Karara esas olarak alınan bir ilam hükmünün, kesinleşen bir mahkeme kararı ile bozularak ortadan kalkması,**
- **Bilirkişinin kasıtlı gerçeğe aykırı beyanda bulunduğunun mahkeme kararıyla belirlenmesi,**
- **Lehine karar verilen tarafın, karara etkisi olan bir hile kullanmış olması,**
- **Vekil veya kanuni temsilci olmayan kimseler ile davanın görülüp karara bağlanmış bulunması,**
- **Çekinmeye mecbur olan başkan, üye ve hakimin katılmasıyla karar verilmiş olması.**

Yargılamanın yenilenmesine ilişkin isteklerin esas kararı vermiş olan mahkeme tarafından karara bağlanması gerekmektedir.

• **Kararın Düzeltilmesi :**

Danıştay Dava Daireleri ile İdari veya Vergi Dava Daireleri Genel Kurulları tarafından temyiz üzerine verilen kararlar ile Bölge İdare Mahkemelerinin itiraz üzerine verdikleri kararlar hakkında belirli nedenlerin varlığı halinde, bir defaya mahsus olmak üzere davanın taraflarınca kararın düzeltilmesi istenebilecektir.

Kararın düzeltilmesi için gerekli olan nedenler aşağıdaki gibidir.

- **Kararın esasına etkisi olan iddia ve itirazların, kararda karşılanmamış olması,**
- **Bir kararda birbirine aykırı hükümler olması,**
- **Kararın usul ve kanuna aykırı olması,**
- **Temyiz incelemesi sırasında hükmün esasını etkileyen belgelerde hile ve sahtekarlığın ortaya çıkmış olması.**

TEŞEKKÜRLER...

İLETİŞİM BİLGİLERİ....

A. MURAT YILDIZ – YMM

A. Murat YILDIZ
Yeminli Mali Müşavir

Yıldızevler Mah. 717. Sokak Dicle Apt.
No: 15/4 06550 Çankaya / ANKARA

Tel : 0.312 441 66 41 (pbx)
Faks : 0.312 441 35 00
web : www.yildizymm.com
e-mail: muratyildiz@yildizymm.com

ÖZGEÇMİŞ:

A.Murat YILDIZ- YMM

08/06/1970 tarihinde Ankara'da doğdu. 1991 Yılında Gazi Üniversitesi İİBF İşletme Bölümünden mezun oldu. Gazi Üniversitesi SBE'de Muhasebe-Finansman Bilim Dalında master yaptı. 1993 Yılında yapılan giriş sınavını kazanarak 20.05.1993 Tarihinde Maliye Bakanlığı'nda Stajyer Gelirler Kontrolörü olarak göreve başladı. 1996 Yılında yapılan yeterlilik sınavı sonucunda Gelirler Kontrolörlüğüne, 13.06.2003 tarihinde de Gelirler Başkontrolörlüğüne atandı. 2002 ve 2003 yıllarında iki yıl süre ile Ankara Defterdar Yardımcılığı görevinde bulundu.

Mali ve ekonomik konularda çeşitli dergilerde yayınlanmış 150 civarında makalesi ve yine mali konularda yazmış bulunduğu 30 adet kitabı bulunmaktadır. Çok sayıda radyo, televizyon programı ile seminer ve panelde eğitimci veya konuşmacı olarak yer aldı.

2006 yılı başından itibaren Yeminli Mali Müşavir ve sorumlu ortak başdenetçi olarak mesleki hayatına devam etmekte olan A. Murat YILDIZ, evli ve iki çocuk babası olup, İngilizce bilmektedir.